

उप वनसंरक्षक बुलडाणा वनविभाग बुलडाणा यांचे कार्यालय

राणीबाग, चिखली रोड , बुलडाणा - ४४३ ००१- दुरध्वनी-०७२६२-२४२३३४,
फॅक्स क्रं. ०७२६२-२४४०२९

E-mail dcfbuldana@indiatimes.com.

माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत
कलम ४ (१) ब अन्वये
प्रसिध्द करावयाची माहितीची पुस्तिका

--

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.
माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ मधील कलम ४ (१) ब अन्वये प्रसिध्द करण्यात आलेली माहिती.

<u>मॅन्युअल क्रमांक</u>	<u>माहिती</u>
१	संस्थेचे कार्य व कर्तव्य
२	कार्यपध्दती
३	नियंत्रण प्रक्रीया व पर्यवेक्षण.
४	उपवनसंरक्षक व विभागीय वनाधिकारी यांना दरमहिन्यास कामाचे ठरवून दिलेले उद्दिष्ट
५	अधिकारी व कर्मचारी यांचेकडेस असलेले कायदे व त्याखालील नियम यांचा तपशील.
६	कार्यालयातील मुख्यलेखापाल/लेखापाल/ लिपिक यांचेकडे असलेल्या कागदपत्रांची यादी.
७	कोणताही धोरणात्मक निर्णय घेण्यापूर्वी किंवा त्याची कार्यालयात अंमलबजावणी करण्यापूर्वी जनतेशी अथवा जनतेच्या प्रतिनिधीशी चर्चा करण्याबाबत अस्तित्वात असलेल्या व्यवस्थेचा तपशील
८	समित्या, परिषदा अथवा मंडळांच्या बैठकीचे तपशील
९	उप- वनसंरक्षक (प्रादेशिक), बुलडा ॥ यांचे कार्यक्षेत्रील अधिका-यांचे पदनाम व दूरध्वनी क्रमांक.
१०	विभागीय कार्यालयातील अधिकारी, कर्मचारी यांचे वेतनाबाबत.
११	वार्षिक खर्चाचे अंदाजपत्रक
१२	जनतेला प्रत्यक्ष देण्यात आलेल्या सबसिडीबाबत व त्या योजनेखालील लाभाथीची संख्या.
१३	उपवनसंरक्षक कार्यालयामार्फत देण्यात येणा-या परवान्याची माहिती.
१४	संगणकावर उपलब्ध असणा-या माहितीचा तपशील.
१५	जनतेला माहिती उपलब्ध करून देण्यासाठी ग्रंथालयाची सुविधा उपलब्ध करून देणेबाबत.
१६	राज्य जन माहिती अधिकारी आणि अपिलीय प्राधिकारी यांची माहिती
१७	इतर माहिती

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : १

संस्थेचे कार्य व कर्तव्य :

संस्थेचे नांव :		महाराष्ट्र शासन वन विभाग, बुलडाणा
संस्थेचे कार्य :	१)	वनविभागातील विकास कामांवर देखरेख व संनियंत्रण.
	२)	वनविभागातील वनांचे संरक्षण व संवर्धन.
	३)	शासनाकडून जाहीर करण्यात आलेल्या वन विभागाच्या सर्व योजना ग्राम पातळी पर्यंत पोहचविणे.
	४)	वनविभागाचा नियंत्रक प्रमुख म्हणून काम पाहणे.
	५)	जनतेच्या इमारती लाकूड, जळावू लाकूड, वैरण व इतर किरकोळ जंगल उत्पादनाची गरज भागविणे.
	६)	वन विकासाच्या माध्यमातून ग्रामीणांचे जीवनमान उंचाविणे.
	७)	शासनास महसूल मिळवून देणे.
	८)	वनजमिनीचे मागणीचे प्रस्ताव केंद्रशासनाचे मंजूरीकरीता पाठविणे
	९)	वनोपजाचे निष्काषण व विनियोग

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : २

कार्यपध्दती :

उप वनसंरक्षक, यांचे अधिनस्त विभागीय कार्यालयात चालणा-या कामकाजाची माहिती.

१) आस्थापना : अधिकारी व कर्मचारी वृंदाची वृत्तातील मंजूर व रिक्त पदे.

दिनांक ३१ /१२ /२०११ अखेर मंजूर व रिक्त पदांची माहिती

मनुष्यबळ

दिनांक ३१./ १२ /२०११

. अखेर मंजूर व रिक्त पदांची माहिती

अ.क्र.	संवर्ग	मंजूर पदे	रिक्त पदे	शेरा
१	उपवनसंरक्षक	१	-	-
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	३	-	-
३	वनक्षेत्रपाल	१३	-	-
४	वनपाल	३१	-	-
५	वनरक्षक	१४३	०६	-
६	वनसर्व्हेक्षक	२	०	-
७	कार्यालय अधिा	१	०१	-
८	मुख्य लेखापाल	१	-	-
९	लघुटंकलेखक	०	-	-
१०	लेखापाल	११	०	-
११	लिपिक	१९	४	-
१२	जीप चालक	६	०	-
१३	ह. पोलिस	२	-	-
१४	शिपाई	६	१	-
१५	माळी	३	-	-
१६	का. चौकीदार	१	-	-
१७	दप्तरी	१	-	-
१८	अधिसंख्य वनमजूर	५१	-	-
	एकूण :	२९४	१३	-

१) आस्थापना : अधिकारी व कर्मचारी वृंदाची वृत्त कार्यालयातील मंजूर व रिक्त पदे.

अ.क्र.	पदाचे नांव	मंजूर पदे				
		स्थायी	अस्थायी	एकूण	भरलेली पदे	रिक्त पदे
१	उपवनसंरक्षक	१	---	१	१	---
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	२	१	३	३	---
३	वनक्षेत्रपाल	१०	३	१३	१३	--
४	कार्यालय अधिक्षक	१	-	०१	०	१
४	वनपाल	२८	३	३१	३१	०
५	वनरक्षक	१२२	२१	१४३	१३७	०६
६	वनसर्व्हेक्षक	२	---	०२	०२	-
७	मुख्य लेखापाल	१	---	१	१	---
८	लघुटंकलेखक	०	---	०	०	---
९	लेखापाल	९	२	११	११	०
१०	लिपिक	११	८	१९	१४	४
११	जीप चालक	६	०	०६	०६	०
१२	पोलिस कॉस्टेबल	२	०	०२	०२	०
१३	दफ्तरी	१	०	१	१	०
१४	शिपाई	५	०१	६	४	०२
१५	का. चौकीदार	०१	०	०१	०१	०
१६	माळी	३	०	०३	०३	०
१७	अधिसंख्य वनमजूर	५१	०	५१	५१	---
	एकूण :-	२५६	३८	२९४	२८१	१३

कामांचा तपशील	
१	विभागातील वनसंरक्षण, वन संवर्धन व विकास तद् अनुषंगिक बाबींवर आवश्यक ते निर्देशन व मार्गदर्शन करणे.
२	राजशिष्टाचार
३	वनरक्षक व लिपिक, वाहन चालक, शिपाई, माळी, कार्यालयीन चौकीदार, खानसामा, संवर्गातील कर्मचा-यांच्या नेमणूका व प्रशासकीय कामे.
४	आरागिरणी तपासणी करणे
५	वनोपजाचा लिलाव./गुन्हे प्रकरणातील जप्त मालाचा लिलाव करणे
६	वार्षिक अंदाजपत्रक तयार करणे व खर्चावर नियंत्रण ठेवणे.
७	विकास कामांची अंदाजपत्रके मंजूर करणे व साहित्य खरेदीच्या दरपत्रकास मंजूरी
८	वनसंवर्धन अधिनियम,१९८० अंतर्गत प्राप्त प्रस्तावांची छाननी करणे.
९	माहितीचा अधिकार अधिनियम,२००५ अंतर्गत प्राप्त झालेल्या अर्जानुसार माहिती उपलब्ध करून देणे व प्रथम अपील अर्जावर सुनावणी ठेवणे.
१०	विभागातील सर्व कर्मचा-यांवर प्रशासकीय नियंत्रण ठेवणे.
११	अधिनस्त विभागीय व वनपरिक्षेत्र कार्यालयांची दफ्तर तपासणी करणे.
१२	क्षेत्रीय कर्मचा-यांकरीता प्रशिक्षणे आयोजित करणे.
१३	जल व मृद संधारणाची कामे करून भुजल उपलब्धता वाढवणे व वन्य प्राण्यांना पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देणे.
१४	कार्य आयोजनेनुसार वनांचे व्यवस्थापन करणे.
१५	संशोधन, प्रचार व प्रसिध्दी करणे.
१६	वित्तीय नियमांची अंमल बजावणी
१७	क्षेत्रीय व कार्यालयीन कर्मचा-यांच्या बदल्या व पदस्थापना
१८.	शासनाकडून वेळोवेळी येणारे अध्यादेश जतन करून त्याप्रमाणे काम करणे
१९.	शासनाचे निर्लेखित केलेली व वनगुन्हयांत जप्त करून मोहरबंद पध्दतीने जाहीर लिलावाद्वारे वाहनांची विक्री.
२०	वनविभागातील भंगार साहित्याचा लिलाव करणे.
२१.	मालकी व खाजगी क्षेत्रातील वनोपजाच्या वाहतूकीसाठी निर्गत परवाना पुस्तक वितरण व त्यास मुदतवाढ.
२२.	वनगुन्हयात जप्त करण्यात आलेली वाहने सरकार जमा करणे , वनविभागाच्या नांवे करणे, त्याच्या निर्धारित किंमती (अपसेट प्राईस) निश्चित करून घेऊन मंजूरी घेणे.
२३	वर्षभरात जागतिक वन दिन, पर्यावरण दिन, वसुंधरा दिन, वनमहोत्सव, वन्यजीव सप्ताह,इ. कार्यक्रम साजरे करणे.
२४	वनविभागामार्फत वनसंवर्धन , वन्यजीव रक्षण, पर्यावरण इ. बाबत वृत्तपत्रे आक।शवाणी दूरदर्शन, जाहिराती, पोस्टर्स, स्टिकर्स, बॅनर्स, होर्डिंग्ज इ. मार्फत प्रचार व प्रसिध्दी करणे.
२५.	दर्जेदार रोपे तयार करण्यासाठी विविध प्रकारचे बियाणे गोळा करणे.

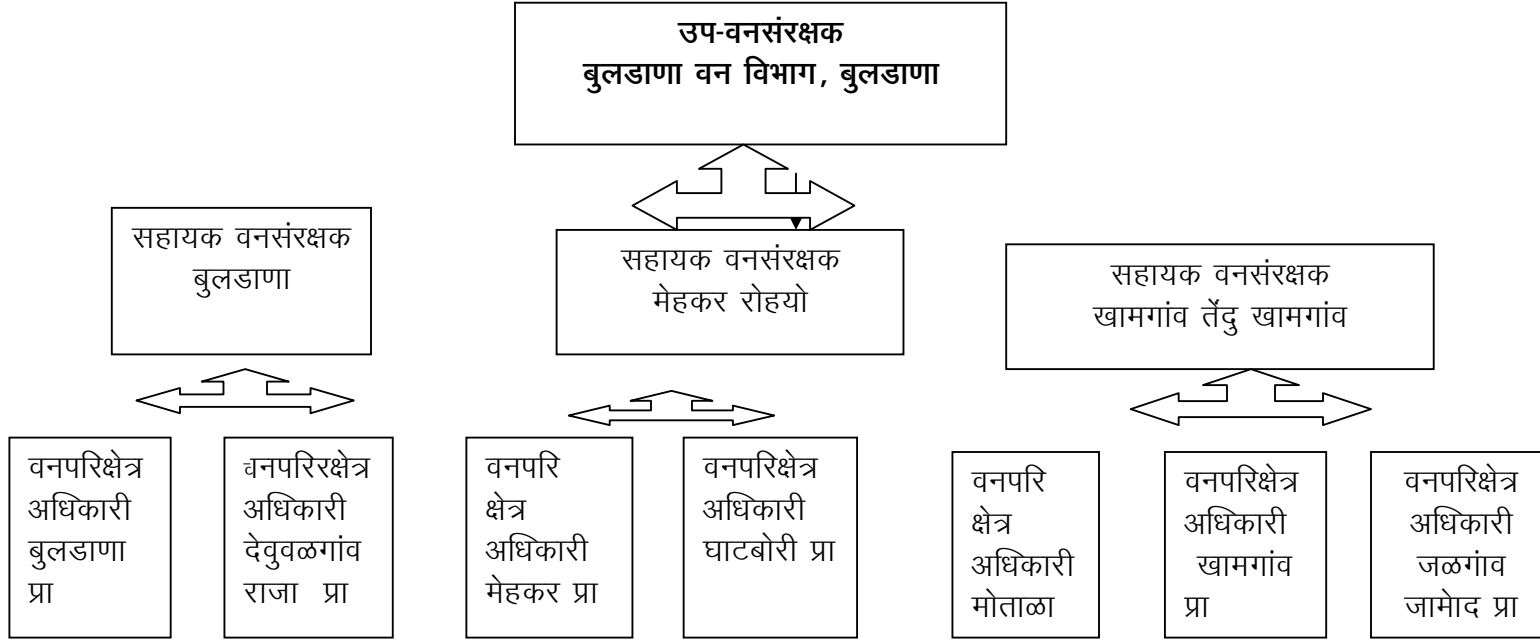
२६.	तर्यालयीन ढड ङसंतीत रते .
२७	वन्यप्राण्यने केलेल्या हल्ल्यात ङखमी / मृत व्यक्ती तसेच ङनावरे यांना नुकसान भरपाई तसेच पिकांचे नुकसान भरपाई कामी वेळेत पूर्तता करणे.
२ॢ	वन्यप्राणी वाहतूक करणे कामी परवाना देणे.
२९	महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत आराखडा दरवर्षी तयार करण्यात येतो.सदर आराखडयाची माहिती वनक्षेत्रापालामार्फत संबंढित तहसिल कार्यालयास पुरविण्यात येते. सर्व वनपरि ढेत्राची माहिती ँकत्रित करुन ङिल्हाधिकारी यांना आराखडा सादर रते. ङनसामान्यास म.ग़.रोहयो. अंतर्त ढड ढड उपलब्ध रुन दे ढे .

उप वनसंरक्षक, अहमदनगर वनविभाग, यांचे कार्यालय, अहमदनगर.

मॅन्युअल क्रमांक : ३

नियंत्रण प्रक्रीया व पर्यवेक्षण :

अ) <u>निर्णय घेण्याची प्रक्रिया :</u>	<p>वन विभाग हा शासनाचा अतिशय जुना विभाग असून या विभागात गाव पातळीपासून जिल्हा पातळीपर्यंत काम करणा-या प्रत्येक अधिकारी व कर्मचारी यांचे अधिकार व त्त्व या मुंबई वन संहिता मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या आहेत.</p> <p>मुंबई वन संहितेतील तरतुदीनुसारच या विभागाचे कामकाज चालते.वन्यप्राणी संरक्षण अधिनियम भारतीय वनअधिनियम,वनसंवर्धन अधिनियम, कार्यआयोजना संहिता इत्यादीचे नियमानुसार कामे केली जातात.</p>
ब) <u>नियंत्रणाची साखळी :</u>	वनविभागात गावपातळीपासून ते जिल्हा पातळीपर्यंत साखळी खालीलप्रमाणे.

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : ४

उपवनसंरक्षक ते वनरक्षक यांना ठरवून दिलेले मापदंड :

अ) नियतक्षेत्र तपासणी :

अ.क्र.	पदनाम	मापदंड
१	उप वनसंरक्षक	आवश्यकतेनुसार
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	आवश्यकतेनुसार
३	वनक्षेत्रपाल	आवश्यकतेनुसार
४	वनपाल	आवश्यकतेनुसार

ब) आरागिरणी तपासणी :

अ.क्र.	पदनाम	मापदंड
१	उपवनसंरक्षक	दर महिन्यात कमीत कमी ४ आरागिरण्या तपासणे
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	दर महिन्यात कमीत कमी ६ आरागिरण्यांची तपासणी
३	वनक्षेत्रपाल	दर महिन्यात कमीत कमी १२ आरागिरण्यांची तपासणी

क) वनातील फिरतीचे दिवस :

अ.क्र.	पदनाम	मापदंड
१	उप वनसंरक्षक	प्रतिवर्ष कमीत कमी १५० दिवस
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	प्रतिवर्ष कमीत कमी १८० दिवस
३	वनक्षेत्रपाल	प्रतिवर्ष कमीत कमी २१० दिवस

ड) अवैध वृक्षतोडीच्या क्षेत्रास भेटी :

अ.क्र.	पदनाम	मापदंड
१	उप वनसंरक्षक	रु.२.०० ते ५.०० लाखापर्यंत, माहिती मिळाल्यापासुन ७ दिवसांचे
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	रु. ५००००/- ते २ लाखा पर्यंत, माहिती मिळाल्यापासुन ३ दिवसांचे आंत

इ) वनगुन्हे तपासणी :-

अ.क्र.	पदनाम	मापदंड
१	उप वनसंरक्षक	आवश्यकतेनुसार
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	रु. २५०००/- वरील सर्व वनगुन्हा प्रकरणे आणि ज्या वनगुन्हयात यांत्रिक वाहने आणि आरागिरण्या गुंतलेली आहेत अशी सर्व आणि वन्यजीव विषयक सर्व वनगुन्हा प्रकरणे.
३	वनक्षेत्रपाल	रु.१००००/- ते २५०००/-पर्यंतचे वन गुन्हे
४	वनपाल	रु.१००००/- पर्यंतचे वन सर्व गुन्हे

ई) कार्यालय तपासणी :-

अ.क्र.	पदनाम	मापदंड
१	उप वनसंरक्षक	प्रतिवर्ष विभागातील ३ वनक्षेत्र कार्यालयाची व प्रत्येक वनक्षेत्रातील एका परिमंडळ कार्यालयाची तपासणी करतील.
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	वनपरिक्षेत्र कार्यालये वर्षातून एकदा व परिमंडळ कार्यालये ३ महिन्यातून एकदा.
३	वनक्षेत्रपाल	महिन्यातून एकदा १ परिमंडळ कार्यालयाची तपासणी करतील.

फ) क्षेत्रीय कामे तपासणी :-

अ.क्र.	पदनाम	मापदंड
१	उप वनसंरक्षक	आवश्यकतेनुसार
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	आवश्यकतेनुसार
३	वनक्षेत्रपाल	आवश्यकतेनुसार

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : ५

अधिकारी व कर्मचारी यांचेकडेस असलेले अधिनियम व त्याखालील नियम यांचा तपशील :

अ.क्र.	शाखेचे नांव		अधिनियम व त्याखालील नियम
१	आस्थापना	१	महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम.१९८१
		२	विभागीय चौकशी नियम.
		३	भरती प्रक्रीया नियम
२	लेखा	१	मुंबई वित्तीय नियम १९५९
		२	महाराष्ट्र कोषागार नियम,१९६८.
३	वेतन	१	महाराष्ट्र नागरी सेवा वेतन नियम.
		२	महाराष्ट्र कोषागार नियम १९६८
		३	भविष्य निर्वाह निधी नियम.
		४	गट विमा योजना.
		५	वन कल्याण निधी
४	सर्व्हेक्षण / जमीन	१	महाराष्ट्र खाजगी वने संपादन अधिनियम,१९७५.
		२	वन (संवर्धन) अधिनियम,१९८०
		३	मुंबई वन अधिनियम १९४२
		४	भारतीय वन अधिनियम १९२७
		५	महाराष्ट्र झाडेतोड अधिनियम,१९६४.
५	विक्री व मुल्यांकन	१	अनुसुचित भोगवटदारांच्या झाडांची विक्री करणे अधिनियम,१९६९.
		२	महाराष्ट्र फॉरेस्ट प्रोड्यूस (रेग्युलेशन ऑफ ट्रेड) अधिनियम,१९६९.
		३	महाराष्ट्र फॉरेस्ट प्रोड्यूस (रेग्युलेशन ऑफ ट्रेड इन तेंदू लिक्वज) अधिनियम,१९६९.
६	न्यायालयीन	१	लॉ ऑफिसर्स रूल.
		२	एमआरटीयूपी अँड पल्प अँक्ट,१९७१.
		३	औद्योगिक विवाद कायदा,१९४७
		४	कंटेप्ट ऑफ कोर्ट्स ऑर्डस अँक्ट,१९७१
७	वन्यजीव	१	भारतीय वन्यजीव अधिनियम,१९७२
		२	वन्यजीव (संरक्षण) (महाराष्ट्र) नियम,१९७५
		३	वन्यजीव (ट्रॅड्मार्क अँड टॅक्सीडमी) नियम,१९७३.
		४	वन्यजीव (स्टॉक डिक्लोरेशन) नियम,१९७३.
		५	रिकग्निशन झू रूल्स,१९९२

८	गुन्हे	१	भारतीय वन अधिनियम, १९२७.
		२	महाराष्ट्र ट्रॅड्डीट रूल्स.
		३	मुंबई वन नियम, १९४२
९	संकीर्ण	१	मुंबई वित्तीय नियम, १९५९.
		२	महाराष्ट्र कोषागार नियम-१९६८
		३	मुंबई वन नियम, १९४२
		४	भारतीय वन अधिनियम, १९२७
		५	महाराष्ट्र झाडेतोड अधिनियम, १९६४.
१०	आरागिरणी	१	भारतीय वन अधिनियम, १९२७
		२	मुंबई वन नियम, १९४२
११	रोहयो	१	महाराष्ट्र रोजगार हमी कायदा, १९७७
		२	महात्मा गांधी महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजना कायदा
१२	योजना	१	मुंबई वित्तीय नियम, १९५९.
		२	अर्थसंकल्प नियम.
		३	महाराष्ट्र कोषागार नियम-१९६८
		४	वित्तीय अधिकार नियम १९५९
		५	संगणक प्रणालीनुसार महिनावार तरतुद
१३	लघुटंकलेखक	१	माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५
१४	वनविकास यंत्रणा/रासवियो/ जलसंधारण	१	भारत सरकार यांचेकडील पत्र क्रमांक २५.१./९९ बी-२ दिनांक ३१/५/२००२ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचना.

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : ६

कार्यालयातील कर्मचा-यांकडे असलेल्या कागदपत्रांची यादी :

अ.क्र.	शाखा		नस्ती		नोंदवही
१	२	३	४	५	६
१	आस्थापना	१	कर्मचा-यांच्या रजा	१	कर्मचा-यांची सेवापुस्तके
		२	वेतनवाढ व वेतन निश्चिती	२	बिंदू नामावली
		३	बदल्या व पदस्थापना	३	वार्षिक वेतनवाढ
		४	अस्थाई पदाचा चालू बाब प्रस्ताव	४	रजा मंजूरी.
		५	विभागीय चौकशी प्रक रणे	५	संगणक अग्रीम
		६	बिंदू नामावली, अनुशेष	६	घरबांधणी अग्रीम
		७	कर्मचा-यांची न्यायालयीन प्रक रणे.	७	वाहन अग्रीम
		८	मासिक / त्रैमासिक / सहामाही / वार्षिक विवरणपत्रे	८	भविष्य निर्वाह निधी (परता
		९	संवर्ग निहाय वार्षिक ज्येष्ठता सूची.		
		१०	सेवानिवृत्ती प्रक रणे.		
		११	कर्मचा-यांची मालमत्ता विवरणपत्रे.		
		१२	आस्थापना संबंधी स्थाई आदेश.		
		१३	वैद्यकीय बिलांची प्रतिपूर्ती		
		१४	सेवानिवृत्ती वेतन		
		१५	वेतनवाढी		
		१६	पेन्शन / अंशराशीकरण		
२	रोखालेखा खर्च लेखापाल	१	मासिक रोखलेखा (नॉर्मल) फॉर्म नं.२५ व ३५.		
		२	महालेखाकार नागपूर यांचेशी घ्यावयाचे ताळमेळ (जमा व खर्च)		
		३	वन अग्रीम/वन अनामत ताळमेळ		
३	वेतन लेखापाल	१	मासिक वेतनपत्रके	१	सण अग्रीम
		२	बीडीएस प्रणाली व्दारे वेतन अदा करणे		
		३	भविष्य निर्वाह निधी मंजूरी बाबत		
		४	सन अग्रीम मंजूरी बाबत		
		५	वेतन देयक शाखेशी निगडीत मासिक अहवाल सादर करणे		

		६	वर्ग-३ व वर्ग-४ कर्मचा-यांचे वेतन देयकाबाबत विवरणपत्र तयार करणे.	६	भविष्य निर्वाह निधी (ना परतावा)
		७	राजपत्रित / अ.रा. अधिकारी यांचे वेतन देयक/पुरवणी वेतन देयक विवरणपत्र तयार करणे	७	प्रवास भत्ता बिले
		८	सर्व राजपत्रित / अ.रा. अधिकारी व कर्मचारी यांचे आयकर/ त्रैमासिक अहवाल सादर करणे.	८	चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी लेखा विवरणपत्र.
		०९	कॅशफ्लोनुसार अनुदान वितरण	९	वेतन देयक टोकन नोंदवही
				१०	वेतन देयक
४	सर्वेक्षण /जमीन	१	महसूल विभागाच्या ताब्यातील क्षेत्र हस्तांतरणाबाबतचा मासिक प्रगती अहवाल	१	वनजमिनीविषयक नमुना नं. १
		२	एलआरसी १ ते ४ वार्षिक प्रपत्रे	२	पर्यायी वनेत्तर क्षेत्र प्राप्त झालेबाबत.
		३	वनजमिनीबाबत न्यायालयात प्रलंबित असलेल्या प्रकरणांचा त्वरीत निपटारा करण्या बाबतची कार्यपध्दती मासिक अहवाल	३	कडून प्राप्त होणा-या रक्कमेबाबत.
		४	वनसंवर्धन अधिनियम,१९८० अंतर्गत मासिक अहवाल	४	नविन सिमेंट पिलर बसविले बाबत ची नोंदवही
		५	वनसंवर्धन अधिनियम,१९८० अंतर्गत त्रैमासिक अहवाल	५	जुने बुरुज दुरुस्ती बाबतची नोंदवही
		६	वनसंवर्धन अधिनियम,१९८० अंतर्गत केंद्र शासनाचे दि.१६.१०.२००० चे अनुषंगाने मंजूर झालेले फायबर ऑप्टिकल/पाणी पुरवठा/ टेलीफोन बाबतचा तिमाही अहवाल.		
		७	वनसंवर्धन अधिनियम,१९८० अंतर्गत केंद्र/ राज्य शासनाकडून मंजूर झालेले वनप्रस्ताव संनियंत्रण त्रैमासिक अहवाल.		
		८	कॅपा अंतर्गत प्रकल्प यंत्रणे कडून प्राप्त होणारी रक्कम मासिक अहवाल.		
		९	वनहक्क अधिनियम मासिक प्रगती अहवाल		
		१०	कुप कंट्रोल फॉर्म		
		११	विचलन प्रस्ताव		
		१२	वार्षिक प्रशासन अहवाल		
		१३	महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी.		
		१४	वनक्षेत्रविषयक माहिती.		
१५	वनरस्त्याचे वार्षिक विवरण.				
१६	अर्थ संकल्पिय टिपणी बाबतची माहिती सादर करणे बाबत				

५	विक्री महसुल	१	आदिवासी मालकी प्रकरणे.	१ या विभागात आदीवासी शेतमालकांचे शेतातील वृक्षतोड करावयाचा असल्यास, महाराष्ट्र अॅक्ट न.२३/६९ अर्थात आदीवासी भेगवटदाराच्या शेतातील झाडोरा नियमन (नियमन)१९६९ मध्ये असलेल्या तरतुदीनुसार सदर प्रकरणे निकाली काढण्यात येतात.आदीवासी मालकाच्या वृक्षतोडीबातचा अर्ज आवश्यक दस्तऐवजासह प्राप्त झाल्यावर, वृक्षतोड करणे ,मालाची डेपावरे वाहतुक करणे, मालाची विक्री करणे,विक्री झालेल्या मालाचे किमतीमधुन शासनाने केलेला खर्च वजा करुन उर्वरीत रक्कम संबधित शेतमालकास धनादेशा व्दारे वितरीत करणे इ. कामे वन विभागास करावी लागतात.
---	-----------------	---	------------------------	---

		२	मालकी शेतातील वृक्ष तोडीची प्रकरणे	२	खाजगी शेतातील वृक्षतोडीस परवानगी मिळणेबाबतचा अर्ज अवश्यक त्या सर्व दस्तऐवजासह वृक्षलागवड अधिकार, यांचेकडे प्राप्त झाल्यावर, वृक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य झाडे तोड अधिनियम १९६४(मुख्य अधिनियम), महाराष्ट्र राज्य झाडे तोड अधिनियम(सुधारणा)१९८८महाराष्ट्र अॅक्ट न.२६-८९महाराष्ट्र जमीन महसुल संहिता १९६९महाराष्ट्र राज्य जमीन महसुल अंतर्गतनिर्मातनियमावलीतील तरतुदीनुसार वृक्ष अधिकारी यांनी वृक्षतोडीसपरवानगी दिलेली प्रकरणे विभागीय कार्यालयास प्राप्त झाल्यावरतोडलेल्या लाकडाचेपासींग करणेबाबतचे आदेश सहायक वनसंरक्षक,यांना दिले जातात व पासिंग केलेल्या लाकडास वाहतक परवाना देणे बाबतचे आदेश संबंधित वनपरिक्षेत्रअधिकारी यांना विभागीय कार्यालयामार्फत दिले जातात.
		३	विक्री आगारावर विक्री केलेला माल, बिले व निर्गत आदेश.	३	बुलडाणा वन विभागात दे.साकरशा ,खामगांव येथे विक्रीआगारे आहेत.सदर आगारावर कुपातीलमाल, गुन्हा प्रकरणातील माल,व आदीवासी मालकी प्रकरणातील मालाची वाहतुक करुन शासकीय नियमाप्रमाणे सदर मालाचा लिलाव करण्यात येतो.
		४	लिलावासंबंधी प्रसिध्दी व जाहीरात	४	आदीवासी मालकी प्रकरणातील माल /कुपातील /वनगुन्हातील माल/गोंद /गवत/,सिताफळ इ. बाबतचे लिलावाचे लिलापुर्वि वृत्तपत्रात जाहीरात दिली जाते व प्रसिध्दी दिली जाते.

		५	विक्रीबाबत मासिक / त्रैमासिक / सहामाही/वार्षिक अहवाल	५	सदर अहवाल वरीष्ट करण्यालयास नियोजित वेळी सादर केले जातात.
		६	इमारती व जळु लाकडाची सरासरी दर	६	मागील ३ वर्षात डेपोवर विकलेल्या मालाची किमत विचारात घेवुनमालाचे सरासरी दर ठरविण्यात येतात
		७	विक्री कर वसुली व भरणा.	७	डपोवर विक्री केलेल्या मालास नियमाप्रमाणे कर आकारणी करण्यात येते.
		८	गवत उत्पादन व विल्हेवाट	८	गवत रमण्याची लिलावाद्वारे विक्री केली जाते.
		९	तेंदू पाने उत्पादन व विक्री	९	इतर गौण वनोपज तेदु पाने घटकाचा लिलाव तेदु पाने विक्री व उत्पादन धोरणानुसार प्रधानमुख्य वनसरक्षक,कार्यालय नागपुर,द्वारा केला जाते.
		१०	आपटा पाने उत्पादन व विक्री	१०	या विभागता आपटा पानाची विक्री केली जात नाही.
		११	इतर गौण वनोपज	११	गोंद/गवत/सिताफळ
		१२	सांख्यिकी	१२	सांख्यिकी अहवाल नियोजित वेळी सादर केला जातो.
		१३	स्थाई आदेश	१३	महसुल शाखेसंबंधीचे स्थायी आदेश जतन करुन ठेवण्यात आले आहे .
६	न्यायालयीन शिबीर लिपीक	१.	वनमजुरांची कामगार/औद्योगिक /उच्च/ सर्वोच्च न्यायालयीन प्रकरणे.	१	न्यायालयीन प्रकरणे नोंदवही.
		२.	न्यायालयीन पत्रव्यवहार	२	वकील फी नोंदवही.
		३.	त्रैमासिक प्रगती अहवाल	३	सर्वोच्च/उच्च न्यायालय प्रकरण
		४.	वकील फी प्रस्ताव.	४	औद्योगिक/कामगार न्यायालय /वनमजुरांची प्रकरणे.
		५.	न्यायालयीन निर्णयानुसार भारीत अनुदान/वेतन मागणी.		
७	वन्यजीव शिबीर लिपीक	१	वन्यजीव विषयक पत्रव्यवहार	१	वन्यप्राण्यांचे हल्ल्यात मृत/जखमी व्यक्ती किंवा पशुहानीबाबत दिलेल्या आर्थिक सहाय्याबाबत.
		२	वन्यजीव विषयक शासन निर्णय	२.	वन्यप्राणी शेत पिके नुकसान भरपाई

		३	वन्यप्राण्यांचे हल्ल्यात मृत/जखमी व्यक्ती किंवा पशुहानीबाबत द्यावयाची नुकसान भरपाईची प्रक रणे.	३.	गुन्हेकामातील कातडे नोंदवही
		४	वन्यप्राणी मृत्यु /शिकार प्रकरणांची माहिती सादर करणेबाबतचा मासिक अहवाल.	४	मृगया चिन्हांची मालकी प्रमाणपत्र
		५	वन्यजीव विषयक अपराधा संबंधी मासिक अहवाल	५	जेर बंद झालेल्या बिबट नोंदवही
		६	मॉर्टलिट्टी सिझर ऑफ वॉर्डलडलाईफ मासिक अहवाल.	६	नुकसान भरपाई मिळणे बाबत आवक नोंदवही
		७	राज्यात वाघ/बिबट मृत्युबाबत त्रैमासिक अहवाल		
		८	वन्यजीव वस्तू पासून बनविण्यांत येणा-या वस्तू/जप्त कातडीबाबतचा त्रैमासिक अहवाल		
		९	वन्यप्राण्यांचे हल्ल्यात मृत/जखमी व्यक्ती किंवा पशुहानीबाबत दिलेल्या आर्थिक सहाय्याबाबतचा त्रैमासिक अहवाल.		
		११	राज्यसभा/विधानसभा/लोकसभा तारांकीत/अतारांकीत प्रश्न.		
		१२	विविध स्तरावरील बैठकीबाबत		
		१३	वन्यजीव सप्ताह		
		१४	बिबट मृत बाबत		
		१५	बिबट जेरबंद करणे व पिंजरा लावणे बाबत		
		८	गुन्हे शिबीर लिपीक	१	अवैध वृक्षतोड मासिक / त्रैमासिक अहवाल
२	प्रलंबित वनगुन्हे मासिक / त्रैमासिक अहवाल				
३	वनवणवा मासिक अहवाल				
४	शासकीय वनात झालेल्या अवैध वृक्षतोडीचा त्रैमासिक अहवाल				
५	समरी ट्रायल्स त्रैमासिक अहवाल				
६	सराईत वनगुन्हेगारांबाबत त्रैमासिक अहवाल				
७	वनगुन्हे प्रकरणी वार्षिक कार्यक्रम अंदाजपत्रक				
८	नियतक्षेत्र तपासणी कार्यक्रम				
९	वनसंरक्षण योजना				
१०	राज्यसिमा वनाधिकारी बैठक				
११	तक्रार अर्ज				

		१२	राज्यसभा/विधानसभा/लोकसभा तारांकीत/अतारांकीत प्रश्न.		
९	योजना	१	वीस कलमी कार्यक्रम मासिक /त्रैमासिक अहवाल	१	संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती समझोता समयलेख
		२	संयुक्त वनव्यवस्थापन कार्यक्रम त्रैमासिक /सहामाही अहवाल	२	मंजूर अंदाजपत्रक नोंदवही
		३	योजनांतर्गत योजना बिगर आदिवासी व ओटिएसपी मासिक अहवाल	३	संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती नोंदणी प्रमाणपत्र नोंदवही
		४	योजनांतर्गत योजना बिगर आदिवासी व ओटिएसपी मासिक खर्चाचा गोषवारा		
		५	अर्थसंकल्पीय अंदाजत्रके		
		६	राज्य योजना अंतर्गत नवीन बाब / चालू बाब प्रस्ताव		
		७	पूर्व पावसाळी ते पाचवे वर्ष कामाची अंदाजपत्रके		
		८	केंद्र पुरस्कृत योजना		
		९	इको टुरिझम		
		१०	संत तुकाराम वनग्राम योजना		
		११	जिल्हास्तरीय नवीन बाब चालू बाब प्रस्ताव		
		१२	योजनांतर्गत योजना नवीन बाब/चालू बाब प्रस्ताव		
		१३	कार्यक्रम अंदाजपत्रके		
		१४	जिवंत रोपांची टक्केवारी		
		१५	योजनांतर्गत योजना अंदाजपत्रके		
		१६	स्थाई आदेश		
				१७	संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती नोंदणी प्रमाणपत्र नोंदवही
१८	राज्य योजनांतर्गत योजना मासिक गोषवारा				
१९	पर्यायी वनीकरण मासिक प्रगती अहवाल.				
२०	बारावा वित्त आयोग				
२१	योजना अंतर्गत शिर्षाखालील विनियोजन लेखे.				
२२	योजनांतर्गत निधी वितरण बिडीएस				
२३	निधी वितरण (योजनेत्तर) बिडीएस				
२४	योजनेत्तर शिर्षाखालील विनियोजन लेखे.				
१०	संकीर्ण	१	बी-बियाणे	१	जडवस्तू संग्रह
		२	पॉलीथिन पिशव्या	२	नाशवंत वस्तू संग्रह
		३	लेखनसामुग्री	३	ग्रंथालय
		४	गणवेश	४	वाहन इतिहास
		५	वाहन दुरुस्ती, निर्लेखन	५	पॉलिथीन पिशवी
		६	वनगुन्हयातील जप्त वाहन	६	संगणक स्टेशनरी.

		७	क्रिडा स्पर्धा	७	निर्गत परवाना
		८	विविध महोत्सव	८	निर्गत परवाना मुदतवाढ
		९	प्रचार /प्रसिध्दी	९	हजेरी पत्रक नोंदवही
		१०	दर पत्रक मंजूरी	१०	इमारतीची नोंदवही
		११	निर्गत परवाना मुदतवाढ	११	शासकीय तिजोरीची दुय्यम चावी नोंदवही.
		१२	गोपनीय अहवाल नस्ती क्षेत्रीय कर्मचारी	१२	दैनंदिनी नोंदवही
		१३	गोपनीय अहवाल पत्रव्यवहार		
		१४	दैनंदिनी		
११	आरागिरणी महसुल	१	आरागिरणी परवाना नस्ती .	१	आरागिरणी परवाना नुतनीकरण.
		२	आरागिरणी हस्तांतरण/ स्थानांतरण		
		३	आरागिरणी त्रैमासिक अहवाल		
		४	आरागिरणी परवाना नुतनीकरण		
		५	लोकसभा/राज्यसभा/विधानसभा प्रश्न.		
		६	आरागिरणी तपासणी अहवाल.		
१२	म. पा. रो. ह. यो.	१	म.पा.रो.ह.यो. मासिक प्रगती अहवाल	१	रोखलेखा नोंदवही
		२	रोहयो विधानमंडळ बैठक	२	धनादेश वितरण नोंदवही
		३	नव संजीवन योजना	३	प्राप्त पतमर्यादा नोंदवही
		४	रोहयो अंदाजपत्रके	४	धनादेश नोंदवही
		५	महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजना त्रैमासिक अहवाल		
१३	निरीक्षण (रोहयो)	१	प्रधान महालेखाकार यांचेकडील लेखापरिक्षण अहवाल.	१	वनपरिक्षेत्र कार्यालय अभिलेख तपासणी
		२	महालेखाकार यांचेकडील परिच्छेदांचा त्रैमासिक अहवाल.		
		३	महालेखाकार यांचेकडील परिच्छेदांचा सहामाही अहवाल.		
		४	मंत्रालयीन विशेष निरीक्षण पथक आढावा/पुनर्विलेकन दौरा व अचानक तपासणी		
		५	महालेखाकार यांचेकडील परिच्छेदांचा वार्षिक अहवाल.		
		६	विभागीय कार्यालयास मासिक रोखलेखा.सादर करणे		
		७	विभागीय कार्यालय दफ्तर तपासणी.		
		८	वनपरिक्षेत्र अधिकारी कार्यालय दफ्तर तपासणी.		
	थकबाकी (महसुल)	१	वन महसूल थकबाकी त्रैमासिक प्रगती अहवाल.	१	महसूल मागणी.

		२	वनमक्तेदारांचेकडील थकबाकी प्रकरणे.	२	महसूल थकबाकी.
		३	महसूल खात्याकडे जमीन महसूलाची थकबाकी म्हणून वसूल करणेकरीता कळविलेली प्रकरणे.	३	समायोजित चलने.
		४	ईमारती मालाचा लेखा प्रपत्र ९, ९अ व प्रपत्र ११.	४	असमायोजित चलने.
		५	चंदन मालाचे विल्हेवाटीबाबत.		
		६	नमुना नं.६०अ.		
८	अवक-जावक			१	वरिष्ठ कार्यालयाकडून आलेले टपाल आवक नोंदवही अ.
				२	इतर कार्यालयाकडून आलेले टपाल नोंदवही ब.
				३	वरिष्ठ कार्यालयास पाठविलेले टपाल जावक नोंदवही अ.
				४	इतर कार्यालयास पाठविलेले टपाल जावक नोंदवही ब.
				५	तिकीटे नोंदवही.
				६	स्थानिक व वरिष्ठ टपाल रवानगी नोंदवही .
				७	अर्धशासकीय पत्रव्यवहार-आवक
				८	अर्धशासकीय पत्रव्यवहार-जावक
				९	गोपनीय पत्रव्यवहार-आवक
				१०	गोपनीय पत्रव्यवहार-जावक
				११	विधानसभा/राज्यसभा/लोकसभा पत्रव्यवहार-आवक -जावक नोंदवही
				१२	शासन निर्णय आवक नोंदवही
				१३	सरकारी तिकीट
९	शिबीर लिपीक	५.	मासिक सभा		
		६.	तक्रार अर्ज – चौकशी प्रकरण		
		७.	दौरा / आरक्षण		
		८.	उप वनसंरक्षक यांच्या वैयक्तिक नस्ती		
		९	सनियंत्रण नोंदवही		
१०	माहितीचा अधिकार मुख्य लेखापाल	१	माहितीचा अधिकार पत्रव्यवहार	१.	माहितीचा अधिकार अंतर्गत प्राप्त अर्ज नोंदवही
		२	जन माहिती अधिकारी यांचे मासिक प्रगती अहवाल	२.	
		३	निकाली काढलेली प्रकरणे		

		४	माहितीच्या अधिकारा अंतर्गत शासन निर्णय पुस्तक		
		७	मा.अ.अ.०५ मधील कलम ४ (१) ब अन्वये वेब साईटवर माहिती प्रसिध्द करणे (नोडल ऑफीसर)		
		८	मा.अ.अ.०५ अंतर्गत वनक्षेत्र स्तरावरील प्राप्त अर्ज व इतर पत्रव्यवहार नस्ती		
		९	माहितीच्या अधिकाराखाली प्राप्त माहिती अथवा इतर श्रोत्राव्दारे प्राप्त झालेल्या शा. अधिकाऱ्याविरुद्धचे पुरावे सादर झाल्यास दंडात्मक कारवाई करण्याबाबत- दक्षता पथक		
११	मुख्य लेखापाल	१	उपवनसंरक्षक. बुलडाणा याची रोकडवही	१	विभागीय कार्यालयाची रोकडवही (नॉर्मल)
		२	मुख्यलेखापाल यांची रोकड नोद वही	२	किरकोळ रजा.
		३	वनकल्याण निधी रोकड नोद वही	३	रोकड नोद वही
				४.	धनादेश वितरण नोंदवही
				४.	धनादेश बुक नोंदवही
				५	कर्मचारी हजेरीपट.
१२	वनविकास यंत्रणा/ रासवियो/ जलसंधारण	१	वनविकास यंत्रणा मार्गदर्शक सूचना	१	रोकड नोंदवही
		२	वनविकास यंत्रणा कामाबाबत	२	धनादेश नोंदवही
		३	वनविकास यंत्रणा पूरककामाबाबत		
		४	वनविकास यंत्रणा धनादेश मागणी पत्र		
		५	कामाचे अंदाजपत्रक		
		६	अनुदानाची मागणी		
		७	मासिक अहवाल, त्रैमासिक अहवाल, सहामही अहवाल,		
		८	रासवियो प्रशासकीय मान्यता		
		९	जलसंधारण / हरियाली		
१३	सहायक वनसंरक्षक, बुलडाणा	१.	माहितीचा अधिकार- अपिल प्रकरण, अपिल मा.प्र.अहवाल	१	प्रथम अपिल प्रकरण नोंदवही
		२	अपिल अधिकारी यांचे मासिक प्रगती अहवाल		

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा
मॅन्युअल क्रमांक : ७

कोणताही धोरणात्मक निर्णय घेण्यापूर्वी किंवा त्याची कार्यालयात अंमलबजावणी करण्यापूर्वी जनतेशी अथवा जनतेच्या प्रतिनिधीशी चर्चा करण्याबाबत अस्तित्वात असलेल्या व्यवस्थेचा तपशील :

धोरणात्मक निर्णय घेण्यापूर्वी जनता किंवा जनतेच्या प्रतिनिधीशी चर्चा करण्याची पध्दत या विभागात अस्तित्वात नाही, तथापि, गांवपातळीवर संयुक्त वनव्यवस्थापन योजने अंतर्गत स्थापित वनसंरक्षण समित्यांमधील सदस्य व त्यांचे प्रतिनिधीशी चर्चा करून योग्य ते निर्णय घेण्यात येतात.

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, _____ .

मॅन्युअल क्रमांक : ८

समित्या, परिषदा अथवा मंडळांच्या बैठकीचे तपशील :

१	वनकल्याण निधी	
	उप वनसंरक्षक बुलडाणा	अध्यक्ष
	सहाय्यक वनसंरक्षक,	सदस्य सचिव
	मुख्य लेखापाल	कोषाध्यक्ष
	लेखापाल	सदस्य
	नाईक	सदस्य
२	वनविकास यंत्रणा	
	उप वनसंरक्षक,	सचिव
३	संत तुकाराम वनग्राम योजना जिल्हा स्तरावरील निवड समिती	
	उप वनसंरक्षक,	सदस्य सचिव
४	व्याघ्र कक्ष समिती	
	उप वनसंरक्षक,	सह अध्यक्ष
	वनक्षेत्रपाल फिरते पथक, बुलडाणा	सदस्य
५	संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या सुक्ष्म योजनेला मान्यता देणा-या समितीचे	

महिला कर्मचारी समिती, वन विभाग,बुलडाणा		
सौ. जे.जे.कुरमभटटी, लेखापाल		समिती अध्यक्ष
डॉ. इंदुमती लहाने,		अशासकीय सदस्य
श्री एस.एम.राठोड, सहा. वनसंरक्षक		सदस्य
श्री.ए. आर.वायाळ, वनपरिक्षेत्र अधिकारी		-/-
कु.शोभा नामदेव जटटे, लेखापाल		-/-
श्रीमती सिमा बिटोडे , वनरक्षक		-/-
श्रीमती शाताबाई मोरे, वनमजूर		-/-
सो मायावती चव्हाण, शिपाई		-/-
कु.उषा जाधव वनरक्षक		सदस्य सचिव

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : ९

उपवनसंरक्षक,बुलडाणा, यांचे कार्यक्षेत्रील अधिका-यांचे पदनाम व दूरध्वनी क्रमांक :

अ.क्र.	अधिका-यांचे पदनाम	कार्यालयीन	निवासस्थान
१	उपवनसंरक्षक	०७२६२-२४२३३४ (फॅक्स)२४४०२९	०७२६२/२४२३५६
२	सहाय्यक वनसंरक्षक, बुलडाणा	०७२६२-२४२३३४	--
३	सहाय्यक वनसंरक्षक, खामगांव (तेदू)	०७२६३-२५९८५०	--
४	सहाय्यक वनसंरक्षक, मेहकर (रोहयो)	०७२६८-२४४३४३	--
५	मुख्य लेखापाल	०७२६२-२४२३३४	--
६	वनक्षेत्रपाल, बुलडाणा (प्रा.)	०७२६२-२४२०७२	--
७	वनक्षेत्रपाल, देवुळगांवराजा (प्रा.)	०७२६१-२३२४४५	--
८	वनक्षेत्रपाल, मेहकर प्रा.	०७२६८-२४४३४३	--
९	वनक्षेत्रपाल, घाटबोरी प्रा	०	--
१०	वनक्षेत्रपाल, खामगांव प्रा	०७२६३-२५४८४३	--
११	वनक्षेत्रपाल, जळगांव जामोद प्रा.	०७२६६-२२१७७१	--
१२	वनक्षेत्रपाल, मोताळा(प्रा.)	०७२६७-२४५२३६	--
१३	वनक्षेत्रपाल, लोणार पार्क	०	--
१४	वनक्षेत्रपाल, मेहकर रोहयो	०७२६८-२४४३४३	--
१५	वनक्षेत्रपाल, खामगांव रोहयो	०७२६३-२५४८४३	--
१६	वनक्षेत्रपाल, जळगांव जोमाद रोहयो	०७२६६-२२१७७१	--
१७	वनक्षेत्रपाल,फिरते पथक, बुलडाणा	०	--
१८	वनक्षेत्रपाल,फिरते पथक, खामगांव	०७२६३-२५४८४३	--
१९	नियंत्रण कक्ष	०७२६२-२४६४६४	निशुल्क दुरध्वनी.क्र१५५३१४
			-

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : १०

उपवनसंरक्षक व त्यांचे कार्यालयातील अधिकारी, कर्मचारी यांचे वेतनाबाबत :

अ.क्र.	पद	वेतनश्रेणी
१	उपवनसंरक्षक	१५६००-३९१००
२	सहाय्यक वनसंरक्षक	९३००-३४८००
३	वनक्षेत्रपाल	९३००-३४८००
४	वनपाल	५२००-२०२००
५	वनरक्षक	५२००-२०२००
६	वनसर्व्हेक्षक	५२००-२०२००
७	मुख्य लेखापाल	९३००-३४८००
८	लघुटंकलेखक	५२००-२०२००
९	लेखापाल	५२००-२०२००
१०	लिपिक	५२००-२०२००
११	जीप चालक	५२००-२०२००
१२	ह. पोलिस	५२००-२०२००
१३	नाईक	४४४०-७४४०
१४	शिपाई	४४४०-७४४०
१५	माळी	४४४०-७४४०
१६	का. चौकीदार	४४४०-७४४०
१७	अधिसंग्रह्य वनमजूर	४४४०-७४४०

संदर्भ : महाराष्ट्र नागरी सेवा (सुधारीत वेतन) नियम १९९८.

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : ११

वार्षिक खर्चाचे अंदाजपत्रक :

अ) सन २०१०.११ मध्ये वितरीत करण्यात आलेले अनुदान (योजनेतर) मार्च २०११ अखेर

(रक्कम रुपयात)

अ. क्र.	संकेतांक	बुलडाणा		एकुण	
		अनुदान	खर्च	अनुदान	खर्च
१	प्रादेशिक वनसंरक्षक	२४०६-००४२	-	-	-
२	वन सांख्यिकी	२४०६-००५१	-	-	-
३	रस्ते व पूल दुरुस्ती	२४०६-००७८	९८०००	९८०००	९८०००
४	ईमारतींची दुरुस्ती	२४०८-००८७	५४३०००	५४३०००	५४३०००
५	प्रशासन व संरक्षण	२४०६-००९६	४४७८१०००	४१२८९२८७	४४७८१०००
६	वनांचे सर्व्हेक्षण व सिमांकन	२४०६-०१०२	१३२२०००	१३२२०००	१३२२०००
७	नैसर्गिक पुनर्निर्मिती	२४०६-०१११	७३७०००	७३७०००	७३७०००
८	कृत्रिम पुनर्निर्मिती	२४०६-०१२२	८१२७०००	८०७४७४१	८१२७०००
९	आगीपासून वनांचे संरक्षण	२४०६-०१३१	७७३१०००	७६४२४०९	७७३१०००
१०	वनमजूरांच्या अधिसंख्य पदांची निर्मिती	२४०६-१८९८	८६०७०००	८०९३४०५	८६०७०००
११	मध्यवर्ती रोपमळे	२४०६-०२५६	८२८०००	७२७०१८	८२८०००
१२	जलद वाढणा-या जातीची झाडे लावणे	२४०६-०२७४	०	०	०
१३	ईमारती लाकूड	२४०६-०४७२	५४००००	५३९९०५	५४००००
१४	जळावू लाकूड	२४०६-०४८१	१०२०००	१०२०००	१०२०००
१५	शासकीय अभिकरणाकडून समुपयोजन-तेंदु	२४०६-०४९९	३२७१०००	३७०९८९८	३२७१०००
१६	शासकीय	२४०६-०५१४	२७८०००	२७८०००	२७८०००

	अभिकरणाकडुन समुपयोजन-गवत व इतर गौण उत्पादने					
१७	आगाराचे परिरक्षण	२४०६-०५३२	३३९०००	५१०१०६	३३९०००	५१०१०६
१८	खंड चिन्हांकीत करणे	२४०६-०५७९	१०५४०००	१०५४०००	१०५४०००	१०५४०००
१९	वने उपवने	२४०६-०६५९	१८८८०००	१०३२७८१	१८८८०००	१०३२७८१
२०	महाराष्ट्र अनु. जमातीच्या भोगवटदारांच्या झाडांची विक्री	२४०६-०६८६	०	०	०	०
२१	निसर्ग संवर्धन /वन्यपशु संरक्षण.	२४०६-०७६६	२४४९४	२४४९४	२४४९४	२४४९४
२२	वन विकास करांपासून मिळणा-या जमा रक्कमामधून वित्त व्यवस्था करण्यात आलेल्या योजना	४४०६-०१७१	९५२०००	९५२०००	९५२०००	९५२०००
२३	निसर्ग संवर्धन /वन्यपशु संरक्षण.	२४०६-२३६६	१३७९४००	१३७९४००	१३७९४००	१३७९४००
एकुण			८२७७३८९४	७८२८१४४४	८२७७३८९४	७८२८१४४४

अ) सन २०१०.११ मध्ये वितरीत करण्यात आलेले अनुदान (योजना) मार्च २०११ अखेर

(रक्कम रुपयात)

+

अ.क्र.	तपशिल	पैसा सादर
	मासि अहवाल	
१	सर्वसाधारण मासि संग्रिप्ती फार्म A & B	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
२	राज्य पर्यायी वनीकरण मासि अहवाल.	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
३	स्टेट स्कीम अंतर्गत मासि अहवाल.	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
४	राज्य संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती मासि अहवाल	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
५	विसालमी मासि अहवाल	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
६	जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण योजना)	जिल्हाधिकारी, बुलडाणा
७	जिल्हा वार्षिक आदिवासी उपयोजना (OTSP) बांबू रोपवन	१.प्रत्येक अधिकाारी, ए.ए.ए. आदिवासी विकास प्रत्येक जिल्हा २. जिल्हाधिकारी, बुलडाणा. ३.मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
	त्रैमासि अहवाल	
८	संयुक्त वनव्यवस्थापन कार्य म त्रैमासि अहवाल	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
९	वनविासयंत्रण त्रैमासि अहवाल	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
१०	वनविासयंत्रण त्रैमासि अहवाल प्रपत्र १ ते ५	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
११	चर्चा ताळमेळ त्रैमासि अहवाल	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
	सहामाही	
१२	संयुक्त वनव्यवस्थापन कार्य म सहामाही अहवाल	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
	वार्षिक अहवाल	
१३	सर्वसाधारण वार्षिक संग्रिप्ती फार्म A & B	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
१४	राज्य पर्यायी वनीकरण वार्षिक अहवाल.	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
१५	स्टेट स्कीम अंतर्गत वार्षिक अहवाल.	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.
१६	विसालमी वार्षिक अहवाल	मु.य-वनसंरक्षण, (प्रा) अमरावती.

अ.८	तपशिल	शेरा
१	अर्थसं ल्पीय अंदाजपत्र	
२	आठमाही सुधारित अर्थसं ल्पीय	
३	अर्थ म अंदाजपत्र	
४	जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण व OTSP) अंतर्गत चालुबाब व नवीनबाब प्रस्ताव	
५	राज्यस्तरीय योजनेचा नवीनबाब व चालुबाब प्रस्ताव	
६	स्टेट ऑफिस अंतर्गत नवीनबाब प्रस्ताव व चालुबाब प्रस्ताव	
७	संत तुंगाराम वनग्राम योजना प्रस्ताव	
८	राज्य निसर्ग पर्यटन चालुबाब व नवीनबाब प्रस्ताव	
९	द्विपुरस्कार योजनेचा नवीनबाब व चालुबाब प्रस्ताव.	
१०	द्विपुरस्कार योजने अंतर्गत लोकार्थ अभयारण्य विकास कामे प्रस्ताव	
११	लोकार्थ संवर्धन जिल्हास्तरीय समिती बुलडागा अंतर्गत विकास कामे	
१२	वनउद्यान (बोधा, राणीबाग, लळापानी, हिवरगेड, जनुना)	
१३	कामांचे अंदाजपत्र	
१४	जिल्हास्तरीय मृद व जलसंधारणकामे	
१५	जिल्हास्तरीय वन्यप्राण्यांनी शेत-यांची पिकांची नुसतान भरपाई	
१६	जिल्हास्तरीय निसर्ग पर्यटन योजना	
१७	जिल्हास्तरीय निवृष्टितांगी मिश्रप्रजातीचे रोपलावड	
१८	जिल्हास्तरीय बांबू रोपवन	
१९	रोपवनाचा भरणाचा अर्थ म (मिश्रप्रजाती)	
२०	राज्यस्तरीय योजना अंतर्गत बांबू रोपवन	
२१	राज्य पर्यायी वनीकरण योजने अंतर्गत रोपवन (State Campa)	
२२	औषधी वनउद्यान तयार करणे (देऊळगांव सांगली) (State Campa)	
२३	राज्य पर्यायी अंतर्गत संयुक्त वनव्यवस्थापन अर्थ म (मोहज, बामगेड, वझर,आलापुर, वारुळी)	
२४	राज्य पर्यायी वनीकरण योजने अंतर्गत ग्रामपरीसर विकास कामे (जनुना)	
२५	राज्य संयुक्त वनव्यवस्थापन अर्थ म अंतर्गत समितीच्या गावांमध्ये वनावरील भारमीकरण यासाठी ग्रामस्थापना सुर्यचुल,सुधारीत चुल सोलर, उपलब्ध करून देणे इतर विभागां दुन चाराबी, इत्यादी गायी, म्हशी, शासकीय योजनेतुन अनुदान उपलब्ध करून देणे	
२२	आदिवासी उपयोजना अंतर्गत लातूर उत्पादन अर्थ म.	
२३	राज्य संयुक्त वनव्यवस्थापन अर्थ म रोपवन	
२४	राज्य संयुक्त वनव्यवस्थापन अर्थ म अंतर्गत ग्रामपरीसर विकास कामे.	
अ.८	तपशिल	शेरा
२५	द्विपुरस्कार योजने अंतर्गत अतिरिक्त द्वितीय सहा योजनेतुन रोपवन कामे	
२६	१३ वा वित्त आयोग अंतर्गत रोपवन कामे	
२७	जिवंत रोपांची टक्केवारी अहवाल	
२८	रोपवन मृद व जलसंधारण कामांचे मुल्यांकन अहवाल	
२९	रोपवाटिका अहवाल	

३०	राज्य संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती समझोता समयले ।	
३१	राज्य संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती यांचे शासि य व बचत ात्यात शिल्ल रक मेबाबत.	
३२	राज्य संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती नोंदी प्रमा ापत्र	
३३	बारा वित्त आयो ।	
३४	तेरा वा वित्त आयो ।	
३५	योजना अंत ित (BDS) रो ाप्रवाह निधी वितर ाबाबत.	
३६	वनवि ास ार्य, म अंत ित निधी प्राप्त व वाटप	
३७	राज्य पर्यायी ((State Campa)) प्राप्त अनुदान व वाटप अनुदान.	
३८	ले ापरी । । अहवाल	
३९	विधानसभा तारांि तप्रश्न व अतारांि त प्रश्न	
४०	माहितीचा अधि ार २००५	

रोपवन कार्य म

बुलडा ा वनविभा ातील बुलडा ा जिल्हयामध्ये मोताळा, घाटबोरी , मेह र , जळ ाव जामोद, तालुक्यांत आदिवासी लो सं या प्रामु याने आहे. व याच भा ांत अधापही चां ली वृ ाराजी अस्तित्वात असुन उर्वरित ात्रात अस ारे वन ात्र मानवी हस्ता ापामुळे अप ात, अनवत, व वृ ाविरहीत झालेले आढळते. वनविभा ातील ा ाीव वन ात्राच्या ६० % वन ात्रात २० वर्षांचे ालावधीत वनी र ा ाली आ ा याचे उद्दिष्ट आहे. अप ात व अवनत वन ात्रावर या वनवृत्तात मोठयाप्रमा ावर वनी र ा ार्य म जिल्हास्तरीय योजनेतुन मिश्ररोपवन, निृष्ट ठि ा ि त्रिम रोपला ावड, बांबु ला ावड रोपवन , संयुक्त वनव्यवस्थापन व वनवि ास यंत्र ा, राज्यस्तरीय रोपवनाचा भर ाच्य ार्य म, अतिरि क्त ँद्रीय सहाय्य निधीतुन त्रिम रोपवन, १३ वा वित्त आयो ात अंतं त्रिम रोपवन या च तत्सम योजने अंतं त्रि ल्या तीन वर्षात यशस्वीरित्या ँलेल्या योजनां अंतं त्रि रोपवनाचा तपशिल ाली प्रमा ाे.

(ात्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	योजनेचे नांव	वर्ष २००९ पावसाळा	वर्ष २०१० पावसाळा	वर्ष २०११ पावसाळा
१	राज्य संयुक्त वनव्यवस्थापन ार्य म ४४०६-१५२१	६०	६०.००	०
२	पर्यायी वनी र ा २४०६-१३५२	९.७१	५.९६	३.००
३	राज्य. (OTSP) बाबु रोपवन	२०.००	०.००	०.००
४	ओसाड वनजमीनीवर पुर्नरोपवन निृष्ट वनांचे पुर्नवनी र ा २४०६-७०४५	०.००	११८.००	०.००
५	वन ात्रातील मृदसंधार ाची व जलसंधार ाची ामे	०.००	२०३.००	०.००
६	औघो ि व व्यापारी उपयो ासाठी सर्वसाधार ा सा ा रोपवन	२१९.००	०.००	०.००
७	वैर ा साधन संपत्तीचा वि ास ार्य म	१६५.००	०.००	०.००
८	ि र ाळ वन उत्पादनाचा वि ास ार्य म ार / बिबा रोपवन	९७.६०	०.००	०.००
९	वनवि ास यंत्र ा बुलडा ा	३२५.००	०.००	०.००
१०	अतिरिक्त ँद्रीय सहाय्य वनाच्छादनाची पुर्नस्थापना व पुर्ननिर्मिती ४४०६-०४९२	०.००	०.००	२००.००
११	१३ वा वित्त आयो ा २४०६-७२२३	०.००	०.००	१००.००
१२	जिल्हास्तर (OTSP) बाबु रोपवन	०.००	०.००	५०.००
१३	राज्य पर्यायी वनी र ा ४०० रोपांप्रमा ाे	०.००	०.००	१३०.००
१४	राज्य पर्यायी संयुक्त वनव्यवस्थापन ार्य म	०.००	०.००	९०.००
१५	राज्य पर्यायी ामपरीसर वि ास ामे	०.००	०.००	१५.००
	एु ा	८९६.३१	३८६.९६	५८८.००

१. लाव यात आलेली रोपे

वर्ष	लाव यात आलेली रोपे (ला ात)
२००९ पावसाळा	११९६२६४
२०१० पावसाळा	३४८९००
२०११ पावसाळा	५२५७५५

३. वनविास यंत्रा (F.D.A.)

बुलडाा वनविभाात १०व्या पंचवार्षिा योजनेत त्त २६ व ११ व्या पंचवार्षिा योजना अंत त्त २५ असे एुा ५१ वनविास यंत्रा स्थापन ळ्या असुन संस्थांचे धर्मादाय आयुक्तां डे व मु य-वनसंर । अमरावती यांचे डे पंजी र । र यांत आलेले आहे. या वनविभाातील वनविभााच्या प्रस्तावास मंजुरी प्राप्त झालेली आहे. वनविास यंत्रा बुलडाा रितााली प्रमाे वर्षनिहाय अनुदान प्राप्त झालेले आहे.

अ.ा.	वर्ष	प्राप्त निधी लाात	शेरा
१	२००४-२००५	३३.८६	
२	२००५-०६	३०.००	
३	२००६-०७	०.००	
४	२००७-०८	०.००	
५	२००८-०९	२८.००	
६	२००९-१०	०.००	
७	२०१०-११	१३.९४	
८	२०११-१२	१४.४९	
	एुा	१२०.२९	

वरील अनुदानातुन वनी र गाची ामे, मृद व जलसंधार गाची ामे, संयुक्त वन व्यवस्थापन ावात ामस्थांना आवश्यक असलेले विासाची ामे पुर ामा अंत त्त घे यात आलेली आहेत.

१० वी पंचवार्षिा योजना (वनविास यंत्रा)

अ.ा.	वनविभाा	प्रस्तावांत एुा सामाविष्ट आलेली ावे	नोंद ि र यात आलेल्या वनसंर । । समित्यांची सं या	ेत्र (उद्दिष्ट) हेक्टर	ेत्र (साध्य) हेक्टर	प्रस्तावित रक् म रुपये लाात	प्राप्त निधी रु. लाात	मार्च २०११ पर्यंत झालेला ार्च
१	बुलडाा	२६	२६	७५०	३७५	११४.२८	६३.८६	५९.८०

सदर ामे वनसंर । । र या रिता स्थानि जनतेचा सहभाा जास्तीत जास्त प्रमाांत घे यात येत आहे.

११ वी पंचवार्षिा योजना (वनविास यंत्रा)

अ.ा.	वनविभाा	प्रस्तावांत एुा सामाविष्ट आलेली ावे	नोंद ि र यात आलेल्या वनसंर । । समित्यांची सं या	ेत्र (उद्दिष्ट) हेक्टर	ेत्र (साध्य) हेक्टर	प्रस्तावित रक् म रुपये लाात	प्राप्त निधी रु. लाात	मार्च २०११ पर्यंत झालेला ार्च
१	बुलडाा	२५	२५	७२५	३२५	४०.९८	५६.४३	४५.३२

संत तु ाराम वन ाम योजना .

संत तु आराम वनग्राम योजने अंतर्गत सन २००६-०७ ते २०१०-११ जिल्हास्तरीय पुरस्कार व सन २००८-२००९ मध्ये राज्यस्तरीय द्वितीय पुरस्कार सामायी बसि सगली प्रमाणे वितरीत कर यात आले आहे. ,

वर्ष	परी क्षेत्र	वनसंरक्षण समितीचे नांव	प्राप्त पुरस्कार	रक्कम रु .
जिल्हास्तरीय				
२००६-०७	मेहर	टिटवी ता. लोहार	प्रथम	२५०००/-
	देऊळ गांव राजा	दण्डवाडी	द्वितीय	१५०००/-
	देऊळ गांव राजा	उला	तृतीय	७५००/-
२००७-०८	मेहर	ंधारी ता. लोहार	प्रथम	२५०००/-
	बुलडागा	गिरडा	द्वितीय	१५०००/-
	मेहर	मढी	तृतीय	७५००/-
२००८-२००९	गाम गांव	गेटी ता. गाम गांव	प्रथम	५१०००/-
	गाम गांव	बोथा ता. गाम गांव	द्वितीय	३१०००/-
	मेहर	टिटवी ता. लोहार	तृतीय	११०००/-
वर्ष	परी क्षेत्र	वनसंरक्षण समितीचे नांव	प्राप्त पुरस्कार	
२००९-१०	गाम गांव	बोथा ता. गाम गांव	प्रथम	५१०००/-
	गाम गांव	दस्तापुर ता. गाम गांव	द्वितीय	३१०००/-
	गाम गांव	माटर गांव ता. गाम गांव	तृतीय	११०००/-
२०१०-११	देऊळ गांव राजा	दण्डवाडी	प्रथम	५१०००/-
	गाम गांव	मांडणी ता. गाम गांव	द्वितीय	३१०००/-
	बुलडागा	हनवत रोड ता. मोताळा	तृतीय	११०००/-

:

सन २०१०-११ मधील योजना शाेची र्चाबाबतची टिप्पणी

उप-वनसंरक्षण, बुलडागाव वनविभाग बुलडागाव यांचे कार्यालय.

(1) 2406-7045 ओसाड वनजमीनीवर निवृष्ट वनांचे पुर्नवनीकरण
सन 2010-11 भौतिक व आर्थिक अहवाल दिनांक :- 31 / 3 / 2011

अ. क्र.	परी क्षेत्र	गावांचे नांव	वन ांड - मां	क्षेत्र हे.	वर्ष	मंजूर रक्कम लागात	मार्च 2011 पर्यंत झालेला वर्च
१	२	३	४	५	६	७	८
१	बुलडागाव	पिंपळगांव सरसाई	३४७	२५	प्रथम	७.४१	७.४१
२	मोताळा	सेंद्री	संनं. ३	२५	प्रथम	७.४१	७.४१
३	गामगांव	हिंगागाव गारेगांव झोन २	ट नं. २२७	२५	प्रथम	७.४१	७.४१
७	घाटबोरी	पाथर्डी झोन २	नं. १८७	१८	प्रथम	५.३३	५.३३
८	देऊळगाव राजा	इसरुळ	संनं. ८१०, ९५	२५	प्रथम	७.४१	७.४१
			एकुल	११८		३४.९७	३४.९७

(2) 3451-2621 मृदसंधार ाची व जलसंधार ाची ामे वानी र ा सा 2010-11.

अ . - .	परी ात्र	ावांचे ांव	वा ांड , मां	ोत्र हे.	ामाचे वर्ष	मंजुर रक म ला ात	मार्च 2011 पर्यंत झालेला ार्च रक म
१	२	३	४	५	६	७	८
१	मोताळा	रोहि ा डेड	स.ा. १८८	२५	प्रथम.	७.४१	७.४१
२		इसालवाडी	स.ा. २१	२५	प्रथम.	७.४१	७.४१
३	ाम ांव	माटर ांव ोरु	.ां. २२०	२५	प्रथम.	७.४३	७.४३
४		व ां	.ां. २७३	२५	प्रथम.	७.४१	७.४१
५	घाटबोरी	हिवरा बु.	.ां. ६०१	२८	प्रथम.	८.३०	८.३०
६	देऊळ ां व राजा	धांदरवाडी भा ा १	.६१	२५	प्रथम.	७.४१	७.४१
७	देऊळ ां व राजा	धांदरवाडी भा ा २	.६१	२५	प्रथम.	७.४१	७.४१
८	देऊळ ां व राजा	अंचली	७८,७९, ८१	२५	प्रथम.	७.४१	७.४१
			एु ा	२०३		६०.१९	६०.१९

(3) 3451-2621 वन्यप्रा यांनी `लेल्या शेत -यांच्या पि ानु सान भरपाई
सा 2010-11 (जिल्हास्तरीय)

अ. .	योजा	शेत -यांना वाटप `लेली पि ा नु सान भरपाई र ा म माहे मार्च 2011 पर्यंत	शेरा
१	२	३	४
१	वन्यप्रा यांनी `लेल्या शेत -यांच्या पि नु सान भरपाई	५५४६९	मंजुर नियतव्यय रु. २५.५० ल ा त्यापै ा वाटप आुदाा ५५४६९/- शिल्ल रक म रु.२४९४५३१/- समर्पित र यात आलेली आहे.
	एु ा	५५४६९	

(4) 2406-7063 ग्रामपरिसर जनजा वृत्ती (संयुक्त वन व्यवस्थापन)
सा 2010-11 (जिल्हास्तरीय)

अ.	संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे नाव स्थापन	परि क्षेत्र	मंजूर आुदा	मांड ती येथे ग्रंथालय स्थापन . साहित्य तरेदी मार्च 2011 पर्यंत झालेल र्च	
				बाब	
१	२	३	४	५	६
१	मांड ती ग्रंथालय	ग्राम गांव	१०००००	पुस्त	३५०००
				टेबल/ चुर्ची इतर साहित्य	६५०००
	ए. १				१०००००

(5) 4406-3034 वन त्रेत्रामधे पर्यटन विकास कार्य म
सन 2010-11
31 मार्च 2011 अंते दि. 26/04/2011 सभा (रक म ला तात)

अ. .	तामाचा तपशिल	मंजुर रक म	मार्च 2011 पर्यंत र्च	शेरा
1	2	3	4	5
	परि त्रेत्र- ताम तांव बोथा रोपवाटि ता			
1	झुलता पुल दुरुस्ती बोथा रोपवाटि ता भा ता-1	1.92	1.92	
2	झुलता पुल दुरुस्ती बोथा रोपवाटि ता भा ता-2	2.58	2.58	
3	प गोडा तयार र्णे 5 ना	6.74	6.74	
4	नाला द ताडी पिचि ता	2.41	2.41	
5	सिमेंट बांध भा ता-1	3.62	3.62	
6	सिमेंट बांध भा ता-2	3.62	3.62	
7	ोट मान बांध ताम	2.51	2.51	
8	विहिरीवर संर ता ता रीता त्रील टा र्णे	0.91	0.91	
9	5 शौचालय बांध ताम	3.53	3.53	
10	बांबूचे विश्रांती तृह तयार र्णे	2.58	2.58	
11	वाहनतळ तयार र्णे	0.16	0.16	
12	नामफल तयार रुन लाव र्णे	1.29	1.29	
13	निस र्ण निरवाचन ँद्र (तवताचे)	0.32	0.32	
14	ला डी बा डे व फुलझाडे तारेदी	1.95	1.95	
15	वनौषधी ँद्र तयार र्णे (बांध ताम)	1.63	1.63	
16	औषधी वनोद्यान	6.30	6.30	
	इतर	7.69	7.69	
	एु ता	49.76	49.76	
	परि त्रेत्र-बुलडा ता रा तीबा ता बुलडा ता			
17	सं ताम तलावा डे जा यासाठी पाय-यांचे बांध ताम	2.73	2.73	
18	रा तीबा ताचे संर ता ता भितीला छपाई र्णे भा ता 1	7.29	7.29	
19	रा तीबा ताचे संर ता ता भितीला छपाई र्णे भा ता 2	5.39	5.39	
20	रा तीबा ता अंत ति रस्ते दुरुस्ती	1.96	1.97	
	एु ता	17.37	17.38	
	परि त्रेत्र मेह र (रोहयो) लो तार सरोवर			
21	लो तार प्रवेशद्वार तयार र्णे	1.02	1.02	
22	चेनर्लि तुपा तयार र्णे	54.85	54.85	
	एु ता	55.87	55.87	
	ए ँदर	123.00	123.00	

(6) 4406-0545 औद्योगिक व व्यापारी उपयोगासाठी वृत्त लावड
(बांबू रोपवण) OTSP सा 2010-11 (जिल्हास्तरीय)

अ. क्र.	परी क्षेत्र	गावांचे गांव	क्षेत्र हे.	वर्ष	अंदाजपत्रे मंजूर रक्कम	मार्च 2011 पर्यंत झालेला रक्कम
१	२	३		६	७	९
१	घाटबोरी	बेल गांव	२५	पु.पा. मने	३९२०००	२५९५००
२	जळ गांव जामोद	मिठोडी	२५	पु.पा. मने	३९२०००	२५९५००
	ए. गा.				६२४०००	५९९०००

(7) 4406-0492 रोपवणाचा भरिल्ल्या म/भरीव वनी रक्कम

अ. क्र.	परी क्षेत्र	गावांचे - गांव	क्षेत्र हे.	वर्ष	अंदाजपत्रे मंजूर रक्कम	मार्च 2011 पर्यंत झालेला रक्कम
१	२	३	४	५	६	७
१	दे.राजा	पळस रोड मल देव	२५	तृतीय	९३३६४३	९३३६४३
२	मोताळा	रोहि रोड	२५	तृतीय	९३३६४३	९३३६४३
४	दे.राजा	वाघोरा	३०	चतुर्थ	८७८५८	८७८५८
५	दे.राजा	वाघोरा	२०	चतुर्थ	५८५७२	५८५७२
६	मेंह र	राय गांव	२५	चतुर्थ	७३२९५	७३०६९
७	गाम गांव	टार रोड	२५	चतुर्थ	७३२९५	७३२९५
	ए. गा.		२००		५६०९४६	५६००००

**(8) 2406-1521 राज्य संयुक्त वन व्यवस्थापन कार्य, म
सा 2010-11**

अ. क्र.	परि क्षेत्र	गावांचे गांव	क्षेत्र हे.	वर्ष	अंदाजपत्र मूल्य	मार्च 11 पर्यंत आवश्यक मूल्य
१	२	३	४	५	६	८
१	मोताळा	लो घाट	३०	प्रथम	३०५३१०	३०५३१०
२	गाम गाव	हिवर डोड	३०	प्रथम	३०५३१०	३०७०००
३	जळ गांव जामोद	चालठा गा	३०	द्वितीय	१४६५००	१४६५००
४	घाटबोरी	बोथा	३०	द्वितीय	१४६५००	१४६५००
५	बुलडा गा	गिरडा	३०	चतुर्थ	१०३०८५	२१६००
६	देऊळ गांव राजा	द खवाडी	३०	चतुर्थ	१०३०८३	७१६००
७	देऊळ गांव राजा	पळस डोड चक गा	३०	चतुर्थ	१०३०८३	२१६००
८	मेह र	गंधारी	३०	चतुर्थ	१०३०८३	२१६००
९	गाम गांव	चिंचपुर	३०	चतुर्थ	१०३०८३	२२०००
१०	जळ गांव जामोद	चारबा	३०	चतुर्थ	१०३०८३	२१६००
		ए. गा			१२१६९१०	१०८५३१०
		५ बगिस				९३०००
		कार्यालयी मार्च १३				१७७३७
		२१ सा.पु.				३६८६२
		१६ प्रसिध्दी				०
		ए. गा			१३३८१५	१४७५९९
		ए. दर			१३५०७२५	१२३२९०९

(09) 2406-2141 तपास गी नाक्याचे बळ टी र गा

सा 2010-11 (राज्यस्तरीय)

अ. क्र.	वर्ष	परि क्षेत्र	मंजूर अनुदान	मार्च 2011 पर्यंत इंग्रजी मालेला मार्च
१	२	३	४	६
१	निम डोडी येथे तपास गी नाक्याचे बांध काम	जळ गांव जामोद	३५००००	३५००००

ए. 1	३५००००	३५००००
------	--------	--------

**2406-2286 वनी र 1 व वन्यजीव राज्य योजो अंत तित (02) (05) वन तेत्रामध्ये
(10) पर्यटन वि ास ार्य म (राज्य) (बोथाउदयान)
सा 2010-11 (राज्यस्तरीय)**

अ.	माचे ाव	परि तेत्र	मंजुर अनुदान	मार्च 2011 पर्यंत आवश्य रक म
१	२	३	४	५
बोथा वन उद्यान				
१	लो ांडी बा डे ारेदी री	ाम ांव	५४२००	५४२००
२	प ाडे तयार री २ ा	ाम ांव	२०५८००	२०५८००
३	नामफल तयार रुन लाव ा	ाम ांव	४००००	४००००
४	सौर उर्जा दिवे	ाम ांव	२०००००	२०००००
	ए. 1		५०००००	५०००००

(11)राज्य निस र् पर्यटन योजना 2406-2295 (रा ाीबा ा) बुलडा ा परि तेत्र-बुलडा ा सन 2010-11.

अ.	माचा तपशिल	मंजुर रक म	मार्च 11 पर्यंत झालेला ार्च रक म	शेरा
1	2	3	4	5
1	रा ाीबा ा प्रवेशद्वार बांध ाम	545100	545100	
2	वाहनतळ बांध ाम	710600	710600	
3	निस र् ा ाऊलवाट तयार री	840900	840900	
4	ध्यान ेद्र तयार री	172200	172200	
5	पि ायाच्या ा ायाची टा ाी ठेव ाया रीता स्टॅन्ड बांध ाम	100100	100100	
	ए. 1 मंजुर अंदाजपत्र ाीय रक म	2368900	2368900	
6	विश्राम ाह बांध ाम रा ाीबा ा बुलडा ा	1300000	1300000	
7	लो ांडी ाट तयार री 2 ा	46340	46340	
8	बालोद्यान साहित्य ारेदी	700000	700000	
9	बोअर वेल 2 ा	200000	200000	
10	लो ांडी बा डे ारेदी री	100000	100000	
11	फुलझाडे, लॉन, लॅ ड स्पे ाी, हिरवळ इ.ची बा ा तयार री	234760	234760	
12	पाइप लाईन दुरुस्ती ार्च	50000	50000	
		2631100	2631100	
13	लो ाार अभ्यार य	72123	72123	
	ए ांदर	5072123	5072123	

(12 +13+ 14) 2406-2384, 2406-0784, 2406-1243 ँ द्र पुरस्ृत योज वन्यजीव व्यवस्थापन आि
संर । । लो ार अभयार य

सन 2010-11 (ँ द्र पुरस्ृत)

अ.८	ामाचे ाव	प्रस्तावित रक म	प्राप्त अनुदान				मार्च 2011 पर्यंत झालेला ार्च
			2384	0784	1243	एु ।	
			४	५	६	७	९
१	२	३	४	५	६	७	९
१	सिमां ।	१५०००	०	०	०	०	०
२	इमारत बांध ाम व दुरुस्ती	२५००००	०	०	२२९११६	२२९११६	२२९११६
३	द ाडी बांध	५००००	४९९८८	०	०	४९९८८	४९९८८
४	रस्ते दुरुस्ती	१०००००	२५०१२	७४९८८	०	१०००००	१०००००
५	जाळरेषा	८००००	०	७००१२	९८८४	७९८९६	७९८९६
६	जाळीबंधारा	१०००००	९००००	०	०	९००००	९००००
७	संशोधन व संनियंत्र ।	२५०००	०	०	०	०	०
८	प्रा यांचे लसी र ।	५०००	०	०	०	०	०
९	पर्यटन ात्र वि ास	२००००	०	०	०	०	०
	एु ।	६४५०००	१६५०००	१४५०००	२३९०००	५४९०००	५४९०००

(15) 2406-2375 सामाजि व ात्र वनी र । पंचवार्षि योजने अंत ति ँ द्र पुरस्ृत योजना ।

वन व ावा नियंत्र । व व्यवस्थापन 25% राज्य हिस्सा

सा 2010-11 (ँ द्र पुरस्ृत)

अ.८	परि ात्र	ामाचे ाव	अंदाजपत्र िय रक म	प्राप्त आुदाा	मार्च 2011 झालेला ार्च
१	३	२	४	५	७
१	बुलडा ा	जाळरेषा	०	८५०००	८५०००
२	देऊळ ांव राजा	टाइप-१ वनर । निवासस्थान बांध ाम दे. राजा	४५००००	३५४०००	३५४०००
		एु ।	४५००००	४३९०००	४३९०००

(१६) २४०६-२०४३ सामाजिक व क्षेत्र वनी री पंचवार्षिक योजने अंतर्गत ंद्र पुरस्त्त योजना आधुनिक वन व ावा नियंत्रण व व्यवस्थापन ७५% ंद्रीय अर्थसहाय्य सन २०१०-११ (ंद्र पुरस्त्त)

अ.२	परि ंत्र	ामाचे ाव	अंदाजपत्र ंतीय रक् म	प्राप्त	मार्च २०११ झालेला र्च
१	३	२	४	५	६
१	बुलडा ा	जाळरेषा	०	११०६१६	११०६१६
२	देऊळ ांव राजा	टाइप-१ वन री निवासस्थान बांध ाम दे. राजा	४५००००	९६०००	९६०००
३	ाम ांव	जाळरेषा	२६०८८४	२६०८८४	२६०८८४
४	मु य ले ापाल	साहित्य रेदी	०	२३०००	२३०००
		एु ा		४९०५००	४९०५००

- टिप :- १. वनवि ास यंत्रण बुलडा ा (F.D.A) रो ाले ा समितीस्तरावर असु-- त्या ार्चा वनवि ास यंत्रण बुलडा ा यांचे रो डवहीत समायोजन र यात येते .
२. स्टेट ंम्पा योजनेचा रो ाले ा विभा ा स्तरावर समायोजन र यात येते.

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : १२

जनतेला प्रत्यक्ष देण्यात आलेल्या सबसिडीबाबत व त्या योजनेखालील लाभार्थीची संख्या :

जनतेला सबसिडी देण्याबाबतची कोणतीही योजना या वनविभागात अंमलात नाही.

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : १३

उप वनसंरक्षक, कार्यालयामार्फत देण्यात येणा-या परवान्याची माहिती :

- १) या कार्यालयामार्फत आरागिरण्यांचे परवाने देण्यात येतात.
- २) अस्तित्वात असलेल्या आरागिरण्यांचे स्थानांतरण किंवा हस्तांतरणाबाबत शासन निर्णय २००१ नुसार उचित कार्यवाही करण्यात येते.

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय,बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : १४

संगणकावर उपलब्ध असणा-या माहितीचा तपशील :

- १) महाराष्ट्रातील वनविभागाची सविस्तर माहिती www.mahaforest.nic.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आलेली आहे.
- २) या कार्यालयाची माहिती अल्पावधीतच वरील संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात येणार आहे.
- ३) या कार्यालयाचा ई मेल क्रमांक - E-mail dcfbuldana@indiatimes.com.

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा
मॅन्युअल क्रमांक : १५

उपलब्ध असलेली माहिती नागरिकांना पुरविण्यासाठी उपलब्ध असलेल्या सुविधा :

- १) **भेटीची वेळ** : कार्यालयीन कामकाजाचे दिवशी केव्हाही. उप वनसंरक्षक यांना समक्ष भेटण्याची वेळ कार्यालयीन कामकाजाच्या दिवशी दुपारी ३.०० ते ५.००
- २) **संकेतस्थळ** : **www.mahaforest.nic.in**
- ३) **अभिलेख तपासणी** : माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ मधील तरतुदीनुसार आवश्यक रक्कमेचा भरणा शासकीय कोषागारात किंवा रोखीने केल्यानंतर केव्हाही.
- ४) **कामाच्या तपासणी संदर्भात** : माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ मधील तरतुदीनुसार आवश्यक रक्कमेचा भरणा शासकीय कोषागारात किंवा रोखीने केल्यानंतर केव्हाही.
- ५) **नमुने मिळविण्याच्या संदर्भात** : माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ मधील तरतुदीनुसार आवश्यक रक्कमेचा भरणा शासकीय कोषागारात किंवा रोखीने केल्यानंतर केव्हाही.
- ६) **सुचना फलक** : कार्यालयाच्या दर्शनी भागात लावण्यात आला आहे.
- ७) **ग्रंथालय** : कार्यालयात स्वतंत्र ग्रंथालय नाही. मात्र, ग्रंथालय नोंदवही ठेवण्यात आली आहे. त्यानुसार गरजूंना ग्रंथालयातील ग्रंथांचा लाभ कामकाजाच्या दिवशी केव्हाही मिळू शकतो.
- ८) **चौकशी कक्ष** : शिबीर लिपीक यांचेकडे कार्यालयीन वेळेत केव्हाही चौकशी करता येते.
- ९) **संपर्क** : कार्यालयात नेमणूक करण्यात आलेल्या अधिकारी / कर्मचारी यांचेशी कार्यालयीन वेळेत नागरिक संपर्क साधू शकतात.
- १०) **पिण्याचे पाणी** : अभ्यागतांसाठी व कार्यालयीन कर्मचा-यांसाठी ॲक्वागार्ड संयंत्र बसविले असून त्याचा उपयोग होत आहे.
- ११) **अपंग अभ्यागत** : अपंग अभ्यागतांना कार्यालयात येण्यासाठी रॅपची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा
मॅन्युअल क्रमांक : १६

राज्य जन माहिती अधिकारी यांची माहिती :

अ. क्र.	कार्यालय	जन माहिती अधिकारी	प्रथम अपिलिय प्राधिकारी
१	उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, बुलडाणा ४४३ ००१.	जन माहिती अधिकारी, तथा मुख्यलेखापाल, उप- वनसंरक्षक, कार्यालय, बुलडाणा वनविभाग, बुलडाणा ४४३ ००१.	प्रथम अपिलिय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक, बुलडाणा बुलडाणा ४४३ ००१.

परिशिष्ट

वनविभागातील सहा. जन माहिती अधिकारी / जन माहिती अधिकारी / अपिलीय प्राधिकारी

अ. क्रं	कार्यालय	सहाय्यक राज्य जन माहिती अधिकारी	राज्य जन माहिती अधिकारी	अपिलीय अधिकारी
१	उपवनसंरक्षक बुलडाणा, वनविभाग बुलडाणा राणीबाग बुलडाणा . ४४३००१ ०७२६२-२४२३३४	संबंधित लेखापाल	जनमाहितीअधिकारी तथा मुख्यलेखापाल, बुलडाणा, वनविभाग बुलडाणा . ४४३००१ ०७२६२-२४२३३४	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक-वनसंरक्षक , बुलडाणा, ४४३००१ ०७२६२-२४२३३४
२	वनपरिक्षेत्र अधिकारी, बुलडाणा (प्रा.) .ता.बुलडाणा जि. बुलडाणा ०७२६२-२४२०७२	संबंधित लेखापाल	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी, बुलडाणा (प्रा.) ४४३ ००१ ०७२६२-२४२०७२	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक , बुलडाणा, . ०७२६२-२४२३३४
३	वनपरिक्षेत्र अधिकारी देवुळगांवराजा (प्रा.) ता. देवुळगांवराजा, जि. बुलडाणा ०७२६१-२३२४४५	संबंधित लिपीक	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी देवुळगांवराजा (प्रा.) ता. देवुळगांवराजा, जि. बुलडाणा ०७२६१-२३२४४५	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक , बुलडाणा. ०७२६२-२४२३३४

४	वनपरिक्षेत्र अधिकारी , मेहकर (प्रा) ता. मेहकर, जि. बुलडाणा ०७२६८-२४४३४३	संबंधित लिपीक	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी , मेहकर (प्रा) ता. मेहकर, जि. बुलडाणा ०७२६८-२४४३४३	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथासहायक वनसंरक्षक , मेहकर (रोहयो) ०७२६८-२४४३४३
५	वनपरिक्षेत्र अधिकारी ,घाटबोरी (प्रा.)ता. मेहकर, जि.बुलडाणा	संबंधित लिपीक	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी ,घाटबोरी (प्रा.)ता. मेहकर, जि.बुलडाणा	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथासहायक वनसंरक्षक , मेहकर (रोहयो) ०७२६८-२४४३४३
६	वनपरिक्षेत्र अधिकारी, खामगांव (प्रा.) ता.खामगांव जि. बुलडाणा ०७२६३-२५४८४३	संबंधित लेखापाल	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी, खामगांव (प्रा.) ता.खामगांव जि. बुलडाणा ०७२६३-२५४८४३	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक (तेंदु),खामगांव ता.खामगांव जि.बुलडाणा ०७२६३-२५९८५०
७	वनपरिक्षेत्र अधिकारी , जळगांव जामोद (प्रा.) ता.जळगांव जामोद जि. बुलडाणा ०७२६६-२२१७७१	संबंधित लिपीक	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी , जळगांव जामोद (प्रा.) ता.जळगांव जामोद जि. बुलडाणा ०७२६६-२२१७७१	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक (तेंदु),खामगांव ता.खामगांव जि.बुलडाणा ०७२६३-२५९८५०
८	वनपरिक्षेत्र अधिकारी , मोताळा (प्रा.) ता. मोताळा जि. बुलडाणा ०७२६७-२४५२३६	संबंधित लेखापाल /	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी , मोताळा (प्रा.) ता. मोताळा जि. बुलडाणा ०७२६७-२४५२३६	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक (तेंदु),खामगांव ता.खामगांव जि.बुलडाणा ०७२६३-२५९८५०
९	वनपरिक्षेत्र अधिकारी, मेहकर (रोहयो)ता.मेहकर जि. बुलडाणा ०७२६८-२४४३४३	..	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी, मेहकर (रोहयो)ता.मेहकर जि. बुलडाणा ०७२६८-२४४३४३	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक, मेहकर (रोहयो) ०७२६८-२४४३४३
१०	वनपरिक्षेत्र अधिकारी, खामगांव रोहयो ता. खामगांव, जि.बुलडाणा ०७२६३-२५४८४३	--	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी,खामगांव रोहयो ता. खामगांव, जि.बुलडाणा	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक (तेंदु),खामगांव ता.खामगांव जि.बुलडाणा

			०७२६३-२५४८४३	०७२६३-२५९८५०
११	वनपरिक्षेत्र अधिकारी, जळगांव जामोद, (रोहयो) ता. जळगांव जामोद जि. बुलडाणा ०७२६६-२२१७७१	--	जन माहिती अधिकारी तथा वनपरिक्षेत्र अधिकारी, जळगांव जामोद, (रोहयो) ता. जळगांव जामोद जि. बुलडाणा ०७२६६-२२१७७१	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक (तेंदु),खामगांव ता.खामगांव जि.बुलडाणा ०७२६३-२५९८५०
१२	वनपरिक्षेत्र अधिकारी,फिरते पथक खामगाव ता. खामगांव, जि.बुलडाणा ०७२६३-५२४८४३	--	जन माहिती अधिकारी तथावनपरिक्षेत्र अधिकारी,फिरते पथक खामगाव ता. खामगांव, जि.बुलडाणा.०७२६३-२५४८४३	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक (तेंदु),खामगांव ता.खामगांव जि.बुलडाणा ०७२६३-२५९८५०
१३	वनपरिक्षेत्र अधिकारी,फिरते पथक बुलडाणा ता. बुलडाणा, जि.बुलडाणा	--	जन माहिती अधिकारी तथावनपरिक्षेत्र अधिकारी,फिरते पथक बुलडाणा ता. बुलडाणा जि.बुलडाणा.	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक , बुलडाणा,, . ०७२६२-२४२३३४

उप वनसंरक्षक, बुलडाणा वनविभाग, यांचे कार्यालय, बुलडाणा.

मॅन्युअल क्रमांक : १७

इतर माहिती :

- १) **विभागाची संरचना** : या वन विभागातील वनक्षेत्राचे वनसंवर्धन शास्त्रानुसार नियोजन व वनीकरणाची कामे करण्यासाठी आणि अवैध चोरटी तूट रोखण्यासाठी वनपरिक्षेत्र, वनपरिमंडळ व नियतक्षेत्रात विभागणी करण्यात आली आहे.

वनवृत्त	जिल्हा	वन विभाग	प्रादेशिक परिक्षेत्रे	परिमंडळे	नियत क्षेत्र	एकुण गावांची संख्या	वनक्षेत्र असलेली गावे
अमरावती	बुलडाणा	बुलडाणा	७	२४	९५	१४००	३१९

बुलडाणा वन विभागनिहाय वनक्षेत्रांचा वैधानिक दर्जानुसार क्षेत्राचा तपशिल खालील प्रमाणे आहे.

(क्षेत्र चौ.कि.मी.)

अ.क्र.	परिक्षेत्राचे नांव	अ वर्ग राखीव वनक्षेत्र हे.	क वर्ग राखीव वनक्षेत्र हे.	संरक्षित वनक्षेत्र हे.	अ वर्गीकृत वनक्षेत्र हे.	एकुण वनक्षेत्र हे.
१	जळगांव जामोद	९२९५.५५	४६४.६३	६८९८.३७	३०४.३३	१६९६२.८८
२	खामगांव	४२६७.८६	८३३१.३६९	४७५.३५	०	१३०७४.९०
३	मोताळा	४१६४.१५	७०८८.८०	०	०	११२५२.९५
४	बुलडाणा	७१५५.६९	३३७५.७६	२२१.१३	३.२७	१०७५५.८५
५	देवुळगांवराजा	३७७.१८	७६८६.९०	५१.२५	३६.९९	८१५२.३२
६	मेहकर	११२२.९३	३८०६.३३	०	०	४९२९.२६
७	घाटबोरी	१२४५६.५९	६०९०.४२	११९.०१	४.८८	१८६७०.९०
	एकुण	३८८३९.९५	३६८४४.५३	७७६५.११	३४९.४७	८३७९९.०६

बुलडाणा वन विभागातील परवाना प्राप्त आरागिरण्यांची वनविभाग निहाय अद्यावत माहिती.

वनविभाग	सद्यःस्थितीत एकुण परवाना प्राप्त आरागिरण्यांची संख्या.	नुतनीकरण न झालेल्या आरागिरण्यांची संख्या.	सन २०११ करीता नुतनीकरण आलेल्या आरागिरण्यांची संख्या.
बुलडाणा	८०	०	८०

वनविभागातील विना परवाना आरागिरण्यांची वनविभाग निहाय स्थिती खालीलप्रमाणे.

अ.नं.	वनविभाग	सन १९९७ मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाचे आदेशास अनुसरून दिलेल्या यादीतील संख्या	सर्वोच्च न्यायालयांस कळविलेल्या यादी व्यतिरीक्त.	एकुण
१.	बुलडाणा	१५	०	१५

वरील प्रमाणे विना परवाना आरागिरण्या या बंद आहेत. सदर आरागिरण्यांची क्षेत्रीय अधिकारी व कर्मचा-यांकडून वारंवार तपासणी करून त्या बंद असल्याची खात्री केली जाते.त्याचप्रमाणे आंतरविभागीय तसेच आंतरवृत्तीय तपासणी करण्यांत आलेली आहे व सर्व विना परवाना आरागिरण्या बंद आहेत.

दिनांक १६.७.८१ नंतर राखीव/संरक्षित वनापासून १० कि.मी.अंतराचे आत परवाना प्राप्त राखीव/संरक्षित वनापासून १० कि.मी.अंतराचे बाहेर स्थानांतरास नोटिसा दिलेल्या तसेच नुतनीकरण न केलेल्या व सद्यःस्थितीत बंद आरागिरण्यांची वनविभाग निहाय स्थिती खालीलप्रमाणे.

अ.नं.	वनविभाग	१० किमी.अंतराचे बाहेर जाणेसाठी नोटीस दिलेल्या व सद्यःस्थितीत बंद असलेल्या आरागिरण्यांची संख्या.
१.	बुलडाणा	-

सन २०१०-११ या वर्षात बिबट्यांचे हल्ल्यात अदा करण्यात आलेल्या नुकसान भरपाई प्रकरणांचा तपशिल.

अ.क.	वनविभाग	वर्ष	नुकसान भरपाई प्रकरण अदा करण्यात आलेली प्रकरण संख्या.	अदा करण्यात आलेली नुकसान भरपाई रक्कम
मनुष्य जखमी/ मृत प्रकरणे				
१	बुलडाणा	२०१०-११	४३	१०३३४१९
एकुण				
ठार झालेल्या पाळीव प्राण्यांची प्रकरणे				
२	बुलडाणा	२०१०-११	७७	३१४९४४
एकुण				
पिक नुकसानी बाबतची प्रकरणे				
३	बुलडाणा	२०१०-११	७४-	५५९७३-
एकुण				

लो वार वन्यजीव अभयार य टिप्प णी

लो वार सरोवर हे बेसॉल्ट ाड ातील ज ातील ए मेव व सर्वात मोठे सरोवर आहे. अनिजन्य ाड ामुळे तयार झालेली चंद्रपृष्ठावर अने विवरे आहेत. त्यामुळेच पृथ्वीवरील इतर विवरांपे ा (सरोवरांपे ा) लो वार विवराचे (सरोवराचे) चंद्रावरील विवरांशी साम्य आहे. हया सरोवरातील पा याचा पी.एच.(सामु) १०.६ चे आसपास आहे. या पा याचे िु ाधर्म इतर ठि ा ाच्या पा यापे ा वे ाळे आहे. या पा यावर रीत-नील शैवालच्या (BLUE GREEN ALGAE) च्या विविध प्रजाती आहेत. या सरोवरातील पा याचा पी.एच.१०.६ असला तरी त्याच्या शेजारी ाड्डा ंला तर पा णी ाोड ला ाते त्याचा पी.एच.७ चे आसपास आहे. ही ए ा णी परिस्थिती आहे. यातील मातीमध्ये लोह ा भरपूर आहेत. तसेच, या परीसरात चुंबि य िु ाधर्म अस ारे द ाड सापडतात त्याचप्रमा ाे चंद्रावर सापड ारे स्पटि ा ही आढळतात. त्यामुळे ज ातील भू- ार्भ शास्त्रज्ञ अभ्यास र या रिता सतत येत असतात. हया पा यात चुब णीय जीवा िु आहेत तसेच मिथेन (Methane) वायु ा ारे जीवा िु आहेत. या पा यात ाेत्याही प्र ारचे जलचर नाहीत. लो वार सरोवरातील अल् धर्मी ारामुळे सरोवरातील पा णी ारे आहे. लो वारच्या सरोवरात शैवालीय जीवसृष्टी आढळून आली आहे. पर्यावर ा शास्त्राच्या अभ्यास ांना व तज्ञांना येथील परिस्थितीचा अभ्यास म्ह ाजे ए ा पर्व णीच आहे.

लो वार सरोवराचा व्यास १८०० ते २००० मिटर असून ज ातील ते मोठया सरोवरांपै णी ए सरोवर मानले जाते. लो वार सरोवर हे ा-या पा याचे ज ाप्रसिध्द सरोवर आहे. शास्त्रज्ञांच्या मते सुमारे ५० हजार वर्षांपुढी ६० मिटर रंदीची व २ ाेटी टन वजनाची अशनी (उल् ा) पडल्याने १.८ ि .मि. व्यासाचे व १३२ मिटर ाोलीचे विवर निर्मा ा होवून येथेच या ाोला वार सरोवराची निर्मिती झाली आहे. या सरोवाचा बाहय परिघ ६ ि .मी. असून अंतर परिघ ३.५ ि .मी. आहे. सरोवराची ाोली सरासरी ९० ते १९० मिटर आून सरोवराच्या ाडा १३० मिटर पर्यंत उंचीच्या आहेत. लो वार सरोवराचा परिसरात भरपूर पौराि ा व ऐतिहासि ा ठि ाे आहेत. या ठि ा ांचे जतन होे आवश्यक आहे. सत्ययु ात लो वार सरोवर विराज तिर्थ या नावाने ओळ ाले जात असे. रं दपुरा ा, ाोदा महात्म्य, विष्णुपुरा ा, पद्मपुरा ा इत्यादि ांथामध्ये लो वारचा उल्ले ा आढळतो. त्यानुसार यास विष्णु ाया असे म्ह ातात. छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या राय ाडावरील राज्यभिषे ांचे वेळी येथील धारेचे पा णी लशात नेले होते. सरोवराच्या ए ा बाजूस स्वच्छ पा याची अ ाड वाह ारी धार असून तिचा उ ाम ाेपोसून झाल्याचे भावि ा मानतात. लो वार सरोवराच्या ाठावर व तळाशी अने मंदिरे आहेत. त्यापै णी मळजामाता देवीचे मंदिर ब-याच लो ांची िु लदेवता आहे. मराठवाडा, ान्देश व विदर्भ येथील ला ाे भावि ा दर्शना रिता येत असतात. त्यातील ाही मंदिरांचे ाेरीव ाम प्रे ा णीय आहेत. सघस्थितीत ाही मंदिरे भ न अवस्थेत असले तरी पुरातवदृष्टया महत्वाची आहेत. या मंदिरांचे ल ात बारमाही वाह ारे ाोड पा याच्या धारा आहेत

लो वार शहरामध्ये दैत्यसुदन हे ए ा संदर व प्राचीन मंदिर आहे. हे मंदिर म्ह ाजे यादव ालीन हेमाडपंथी वास्तुशिल्पाचा ए ा उत्ृष्ट नमुना आहे. र्नल मॅ ङ्गी यांनी लो वारच्या मंदिरांचा सविस्तर व पध्दशीर अभ्यास ंला आहे. त्यांच्यामते लो वारला ३२ मंदिरे १७ स्मारं १३ िुड व ५ शिलाले ा आहेत. येथील ाही मंदिरे चालुक्य ,होयसाळ,राष्ट्रु ट व यादव ालीन आहेत. सन १९०६ साली भारतीय पुरातत्व विभा ाने सरोवरातील १५ मंदिरे अन्न ाेत्र, लिंबीबारव,धार व दैत्यसुदन मंदिर आपल्या दे ारे ा ाली घेतले आहेत

शासन िरि य ां मां WIP-१०९८/CR४८/F-१दिनां ८/०६/२००० नुसार लो वार सरोवर व त्याबाजुतील रा णीव वन ाेत्रास वन्यजीव अभयार य घोषित र यात आलेले आहे. लो वार अभयार याचे ३८३.२२ हेक्टर ाेत्रापै णी सरोवरांचे पा याने व्यापलेले ाेत्र ७७.३९ हेक्टर असून त्याचा परिघ

अंदाजे ४ ि.मी. आहे. त्यात गाज गी माल गीचे गेत्र ३९.७५ हेक्टर असुन उर्वरीत गेत्र हे रा गीव वन आहे. लो गार अभयार यात विविध प्रारचे प गी, सरपट गारे प्रा गी तसेच वन्यजीव आढळतात.

लो गार सरोवराला शासन नित्तिय दिनां :- १५/०२/२००१ नुसार अ वर्फ पर्यटन स्थळाचा दर्जा प्राप्त झाला आहे.

लो गार सरोवर संवर्धनाबाबत मा.उच्च न्यायालय,मुंबई ाडपीठ ना गपुर मध्ये दाल झालेल्या रिठ पिटिशन ८.४५४९/२०१० (श्रीमती िती निया गार व इतर -- विरुध्द -- सचिव,वन विभा ग,महाराष्ट्र शासन व इतर) च्या अनुषं गाने मा.उच्च न्यायालय,मुंबई ाडपीठ ना गपुर यांनी निर्देशीत ेल्यानुसार मा.श्री.बी.े.सि ग, मु य वनसंर ग (सेवानिवृत्त) महाराष्ट्र शासन यांचे अध्यक्ष ते गाली समिती गठीत र यात आली होती. त्या समितीने मा.उच्च न्यायालय,मुंबई ाडपीठ ना गपुर येथे दिनां :- २४/०८/२०१० रोजी दाल ेलेल्या लो गार संवर्धनाबाबतच्या अंतिम अहवालाच्या अनुषं गाने मा.उच्च न्यायालय,मुंबई ाडपीठ ना गपुर यांनी दिनां २९/०९/२०१० रोजीचे आदेशानुसार उपरेक्त समितीने सादर ेलेला अहवाल मान्य रुन शासगिय अभियोक्ता, मा.उच्च न्यायालय,मुंबई ाडपीठ ना गपुर यांना निर्देशीत ेले गी, सदरील अहवाल मा.मु यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचेपुढे सादर रुन समितीने सुचविल्याप्रमाे शि गार समितीची स्थापना र याबाबत आदेश दिलेले आहेत.

मा.मु यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्ष ते गाली दिनां ११/१०/२०१० रोजी लो गार सेरावर संवघनासबंधात बैठ संपन्न झाली. मा.उच्च न्यायालय,मुंबई ाडपीठ ना गपुर यांनी दिलेल्या नित्तिलानुरूप अनुभवी व जा गार तज्ञांच्या अध्यक्ष ते गाली आगि विषयानुरूप तज्ञांचा आगि शासनाच्या वरिष्ठ संबंधीत अधि ग-याचा समावेश असलेली राज्यस्तरीय शि गार समिती तसेच,जिल्हाधि गरी ,बुलडा ग यांचे अध्यक्ष ते गाली जिल्हास्तरीय अंमलबजाव गी आगि संवर्धन समिती अशा दोन समित्या शासन नित्तिय पर्यटन व सांस्ृति गार्य विभा ग .टीडीसी-२०१०/प्र.५९९/पर्यटन दिनां १४ जानेवारी २०११ व सम, गामांचे शुध्दिपत्र दिनां १० जुन २०११ अन्वये स्थापन र यास मान्यता दे यात आली.

सदर समित्यांची रचना पुढीलप्रमाे आहे.

१) राज्यस्तरीय शि गार समिती (अॅपे स बॉडी)

१. डॉ. अरु ग नित्तिवे र , शास्त्रज्ञ व माजी अध्यक्ष ग विघापीठ अनुदान आयो ग-----	अध्य ग
२. डॉ. राजेंद्र ज गदाळे, संचाल , विज्ञान व तंत्रज्ञान पार, विघापीठ पुे -----	सदस्य
३. श्री. राम भो गले , उघोज , औरं गबाद	सदस्य
४. डॉ. एस.आर.वटे, संचाल एन,ई,ई,आर.आय.ना गपुर	सदस्य
५. देबाशिष सेन गुप्ता, आय.आय.टी. गार गपुर	सदस्य
६. डॉ. हर्ष गुप्ता	सदस्य
७. डॉ. शशीु गमार चित्रे	सदस्य
८. प्रधान सचिव,पर्यटन विभा ग,मंत्रालय ,मुंबई	सदस्य
९. सचिव,(वने) महसुल व वने विभा ग,मंत्रालय मुंबई	सदस्य
१०. सचिव, न गार वि गस विभा ग,मंत्रालय,मुंबई	सदस्य
११. सचिव, पर्यावर ग विभा ग,मंत्रालय,मुंबई	सदस्य
१२. सचिव, सार्वजनि ग बांध गम विभा ग,मंत्रालय मुंबई	सदस्य
१३ जिल्हाधि गरी,बुलडा ग	सदस्य
१४. उपसचिव, पर्यटन विभा ग,मंत्रालय,मुंबई	निमंत्र / सदस्य

२. अंमलबजावणी व संवर्धन समिती

१. जिल्हाधिकारी, बुलडागा	अध्यक्ष
२. स्थानिक विधानसभा सदस्य	सदस्य
३. जिल्हा पोलिस अधीक्षक, बुलडागा	सदस्य
४. नगराध्यक्ष, नगर परिषद, लोहार	सदस्य
५. अधीक्षक, भारतीय पुरातत्व विभाग, औरंगाबाद	सदस्य
६. विभागीय वरिष्ठ व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, औरंगाबाद	सदस्य
७. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, बुलडागा	सदस्य
८. कार्यकारी अभियंता, जलसंपदा विभाग, बुलडागा	सदस्य
९. सहाय्यक संचालक, नगर रचना बुलडागा	सदस्य
१०. मुख्याधिकारी, नगर परिषद, लोहार	सदस्य
११. राष्ट्रीय पर्यावरण अभियांत्रिकी अनुसंधान संस्था, यांनी नियुक्त केलेले प्रतिनिधी (NEERI) नागपुर	
१२. संचालक यांच्यांनी नियुक्त केलेले प्रतिनिधी भुजल सर्वेक्षण यंत्रणा (GSDA) पुणे	सदस्य
१३. लोहार सरोवर संवर्धनाविषयी ज्ञान असणारे तज्ञ प्रतिनिधी	सदस्य
१४. डॉ. पी. व्ही. नारवेकर, उपसंचालक, भारतीय सांख्यिकी विभाग, गोवा	सदस्य
१५. डॉ. विजय परांजपे, संचालक इंग्लंड	सदस्य
१६. प्रो. सुधाकर बुधदाने	सदस्य
१७. श्री. गोविंद वि. गोले	सदस्य
१८. श्री. राजेंद्र धोंडे	सदस्य
१९. श्री. राजानन शेत (स्थानिक नागरिक)	सदस्य
२०. उप-वनसंरक्षक, बुलडागा	सदस्य सचिव

जिल्हाधिकारी, बुलडागा यांनी दिनांक १६/१०/२०१० रोजी लोहार सरोवर येथे श्रीमळजा देवी नवरात्र यात्रा महोत्सव काळात लोहार सरोवर व परिसरास भेट दिली. वन विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या विविध उप-मांची माहिती घेतली तसेच, अंबर तलाव, सरोवराचा परिघ, इजेक्टा ब्लॉक, लोहार सरोवराच्या सांडपायाची (नबीचा बंधारा), यात्रास्थळ इत्यादीची पाहणी केली, तसेच यावेळी त्यांनी लोहार सरोवरातील जमिनी असलेल्या शेत-यासोबत प्राथमिक स्वरूपात भूसंपादनाविषयी चर्चा केली. त्यावेळी शेत-यांना जमिनीविषयक योग्य मोबदला देण्याची शासनाची योजना असल्याचे सांगितले त्यावर शेत-यांनी सहमती दर्शविली. त्यानंतर दिनांक १९/१०/२०१० रोजी मा. विभागीय आयुक्त, अमरावती विभाग अमरावती यांनी जिल्हाधिकारी, बुलडागा यांचे समवेत लोहार सरोवरास भेट दिली व परिसराची पाहणी करून लोहार सरोवर संवर्धनाबाबत उपयुक्त सूचना दिल्या.

मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक :- ११/१०/२०१० रोजी तसेच, मा.मंत्री, पर्यटन महाराष्ट्र राज्य यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक :- ४/०३/२०११ रोजी लोहार सरोवर संवर्धनाबाबत संपन्न झालेल्या बैठकीमध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार दिनांक २९/१०/२०१० दिनांक २२/१२/२०१० व २०/०४/२०११ रोजी जिल्हाधिकारी, बुलडागा यांचे अध्यक्षतेखाली बैठकी संपन्न झाल्या तसेच, मा. विभागीय आयुक्त अमरावती विभाग अमरावती यांचे अध्यक्षतेखाली लोहार येथे दिनांक २२/०६/२०११ रोजी बैठक संपन्न

झाली. सदर बैठीमध्ये लोणार सरोवर संवर्धनाबाबत विविध विभागांशी संबंधीत बाबींवर चर्चा रून करण्यावाही
रते, अंदाजपत्र /आराखडा सादर कर याच्या सुचना दे यात आल्या.

१.नबी बंधारा दुरुस्ती व सांडपाणी प्रक्रिया प्रत्येक उभारणेबाबत :-

लोणार नगरपरीषद व पाटबंधारे विभागा यांचे मार्फत प्रदुषण नियंत्रण मंडळ /
राष्ट्रीयपर्यावरण अभियांत्रिकी संशोधन संस्था, (NEERI) नागपुर यांचे मार्फत दिदर्शनागली सांडपाणी प्रक्रिया
प्रत्येक उभारणे व नबी बंधारा-याची दुरुस्ती करून ५० सें.मि. बंधारा-यांची उंची वाढवावी तसेच, त्यातील गाळ
ढाक यात यावा त्याचप्रमाणे सांडपाणी वाढी चरा आणि प्लास्टिक पिशव्या लोणार सरोवरामध्ये जाणार
नाही या रीत जाणोजाणी जाळी लाव यात येवुन जाळीमध्ये अडलेला ढाक चरा आणि प्लास्टिक
पिशव्या दररोज ढाक या रीत नगर परीषदेने दोन मर्चारी नियुक्त कर यात यावे असे ठरले.

सांडपाणी प्रक्रिया प्रत्येक उभारण्यासाठी अंदाजे रु. ८ लाखा पर्यंतचा खर्च येईल असे
कार्यकारी अभियंता, म.जी.प्रा.बुलडागा यांनी बैठीत सांगितले. या प्रत्येक अंती नबी बंधारा-यातील
पाणी ८०० मिटर दूर पर्यंत पंपी व्दारे सोडुन त्यासमोर नैसर्गिक उतराने लेंडी तलाव व एम.टी.डी.सी.
मार्ग तलावामध्ये सोड याबाबत कार्यकारी अभियंता म.जी.प्रा.बुलडागा यांनी पाहणी करून उपयुक्तता
तपासुन सविस्तर प्रत्येक अहवाल राष्ट्रीय पर्यावरण अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (NEERI) नागपुर
यांचे दुन प्राप्त करून घे याचे ठरले. सदर सविस्तर प्रत्येक अहवाल तयार कर यासाठी त्यांनी मागितलेले
रु.५ लाखा हे शासन दुन नगर परीषद लोणारला प्राप्त झाले होते. ते त्यांनी सविस्तर प्रत्येक अहवाल
तयार कर यासाठी राष्ट्रीय पर्यावरण अभियांत्रिकी संस्था (NEERI) नागपुर यांना हस्तांतरित केले.
तसेच सदर संस्थेच्या सल्याने आवश्यक असल्यास भु-टार व मलनिसारण योजना राबविणे व
त्यासाठीच्या निधीची तरतुद शासन स्तरावरून होणे आवश्यक राहिल.

२. िंडोबा तलाव व अंबर तलावाबाबत :-

िंडोबा तलाव व अंबर तलावाच्या फुटलेल्या भिंती त्वरीत दुरुस्त कर यात याव्यात तसेच,
दोन्ही तलावातील गाळ ढाक याची करण्यावाही तातगाळ सुरु कर यात यावी. याबाबतचे अंदाजपत्र
शिव गलीन योजना व जल अभियान योजना अंती जलसंपदा / सिंचन विभागाने त्वरीत सादर रावीत.
नगर परिषदेने अंबर तलावाचे सुशोभि करण सुध्दा कर यात यावे असे सर्वानुमते ठरले.

३.भूसंपादन :-

लोणार सरोवरात असलेल्या शेतीचे पुर्नवसन या महत्वाच्या विषयावर चर्चा
कर यात आली. सरोवरामध्ये एकूण ६९ ास्तारांची शेती आहे. वरील ६९ ास्तारांपैकी ३३
ास्तारां डील जमीन संपादीत केल्यानंतर ते भुमिहीन होणार आहेत. उर्वरीत ३६ ास्तारां डे
सरोवरातील जमीनी व्यतिरिक्त इतर ठिकाणी जमीन आहे. ज्या ास्तारांचे शेत जमीन संपादीत
कर यात येणार आहे त्यांना मीत मी रु. २ लाखा मिळणे आवश्यक आहे असे सर्वानुमते ठरले.
त्या रीत एकूण अंदाजे रु. ६.५० कोटी निधीची आवश्यकता भासणार आहे. तसेच, उपविभागीय
अधिकारी (महसूल) मेहर,तहसीलदार मेहर, व नगर रचना ार बुलडागा यांनी एकत्रितरित्या ज्या
ास्तारांची शेत / जमीन संपादित कर यात येणार आहे यांची प्रत्येक भेट घेवुन िवा त्यांची बैठ घेवुन

त्यांचेशी संवाद साधवा व भूसंपादनाबाबत शिघ्रसिध्दा । सप्रमाे (रेडिरे नर) दर निश्चीत रुन त्याबाबत सर्व संबंधीत तस्त तारांना अव तात रावे आि भूसंपादनाबाबतचा प्रस्ताव सादर र यात यावा.

४.चेनलिं फेनसिं । री :-

या विषयावर चर्चा र यात येऊन सर्वानुमते असे ठरले ी, लो तार सरोवरा सभोताल व वनजमीनीला लाुन असलेल्या ई क्लास तसेच इतर सर्व उपलब्ध शासि य जमीनीची संयुक्ती मोज ती वनविभा । व महसुल विभा । यांनी रुन घ्यावी. व सदर जमीनला चेनलिं फेनसिं । री आवश्यक आहे व त्यासाठी ला । तारा रु. ४० ल । निधी जिल्हा वार्षि योजना सन २०११-१२ मध्ये प्रस्तावित आहे. सन २००९ - १० मध्ये २९ ल । एवढा निधी मिळाला व सन २०१० - ११ मध्ये ५४.८५ एवढा निधी प्राप्त झाला.

५ .प्रोसोपिसचे (पिसाळ बाभुळ) निर्मुलन री :-

या विषयावर चर्चा रुन लो तार सरोवराचे आतील भा तात असलेले प्रोसोपिस समुळ नष्ट र यात यावेत असे सर्वानुमते ठरले, लो तार सरोवर ृती आरा ।डयामध्ये प्रोसोपिसचे निर्मुलनाबाबत ेडेही उल्ले । नाही, लो तार सरोवर अभयार य असल्यामुळे उप-वनसंर । , वनविभा ।,बुलडा ।। यांनी प्रोसोपिसचे निर्मुलनाबाबत मा. प्रधान मु य वनसंर । (वन्यजीव) महाराष्ट्र राज्य, ना ।पुर यांची परवान ती मा । तीचा प्रस्ताव सादर ेलेला असुन परवान ती प्राप्त होताच प्रोसोपिस निर्मुलनाबाबतचे प्रस्ताव तयार रुन प्रशासि य मान्यतेसाठी सादर र यात येईल असे सांितले. तसेच, प्रोसोपिसचे निर्मुलन ेल्यानंतर त्या जाेवर पिंपळ, आवळा, जांभुळ, इत्यादी प्र ।रच्या झाडांचे रोपवन म.।।.रो.ह.योजने मधुन घे याबाबतचे अंदाजपत्र तयार रुन त्यास मंजुरी घे यात यावी असे निर्देश मा. विभा तीय आयुक्त, अमरावती यांनी उप-वनसंर । बुलडा ।। यांना दिले.

६. ए त्मि झोपडपट्टी वि ।स ।र्य. म :-

याबाबत चर्चा रतांना मा. विभा तीय आयुक्त, अमरावती यांनी मु याधि ।री ,न ।र परिषद लो तार यांना असे निर्देश दिले ी, लो तार सरोवराच्या ५०० मिटर परिघामध्ये ये ।।-या रहिवाशांचे नियोजित स्थळावर टप्प्या - टप्प्याने स्थलांतर र याची ।र्यवाही तात ळ सुरु रावी असे रतांना नियोजित स्थळाचे ठि । ती पि याचे पा याची व संडास - बाथरुमची व्यवस्था रुन देे बंधन ।र राहील अशाही सुचना दिल्या. यावर मु याधि ।री न ।र परिषद लो तार यांनी सांितले ी,सुरुवातीला ७०० रहिवांशाचे / घरांचे स्थलांतर र यात ये ।र आहे.

७.वनविभा तांची आवश्यक पदे भर याबाबत:-

यावर चर्चास रतांना असे ठरले ी, लो तार अभयार य हे वनविभा । बुलडा ।। यांचे ताब्यात असल्याने त्याचे व्यवस्थापन यो यरित्या हो या रीता लो तार सँच्युअरी मँनेजमेंट प्लॅन नुसार ।।लील प्रमाे अधि ।री व र्मचारी यांच्या पदांना मंजुरात घेऊन पदे भरेे आवश्यक आहे.

१. वन ।ेत्रपाल	-	१
२. वनपाल	-	२
३. वनर ।	-	६
४. वनमजुर	-	६
५. लिपी	-	१

६. पंप ऑपरेटर -	१
७. माळी -	१
८. सफाई कामगार -	१
९. चौकीदार -	१

ए. १ २०

तसेच, मंजूर पदांपैकी वनपरीत्र अधिारी लो गार अभयार य हे रिक्त असलेले पद तात ाळ भर े आवश्यक आहे. याबाबतीत मा. मु यमंत्री महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षते ाली दिनां :- ११/१०/२०१० रोजी लो गार सरोवर संवर्धनाबाबत झालेल्या बैठीत मा.मु यमंत्री महाराष्ट्र राज्य यांनी सुचनासुध्दा दिलेल्या आहेत. त्यानुसार शासन आदेश ां - टिआरएफ - ०७ / ११ / प्र. ३२१ / फ - ४ मंत्रालय, मुंबई दिनां २७ जुलै २०११ नुसार श्री. व्ही. डी. भात, वनोत्रपाल यांची पदस्थापना र यात आली आहे.

८. प्राचीन मंदिरांचे संवर्धन र े :-

लो गार सरोवराचे ाठवरील धारेजवळ ायम स्वरुपी पोतिस चौी उभार यात यावी तसेच पुरातत्व विभा ा व नार परिषदेने त्यांचे ायम स्वरुपी र्मचारी तेथे दे ारे ासाठी तैनात रावेत असे सर्वानुमते ठरले. लो गार सरोवर परिसरामध्ये असलेल्या प्राचीन मंदिरांपैकी भारतीय पुरातत्व विभा ा डे असलेल्या मंदिर व्यतिरिक्त इतर मंदिरे महाराष्ट्र राज्य पुरातत्व विभा ा डे दे यात यावीत. सदरचे पुरातन मंदिराजवळ पर्यट / ाे ािही पडे धु ाे ,आघोळ र े, साब ाचा उपयो ा र े,संडास र े, हया परिसरामध्ये प्लास्टि पिशव्यांचा वापर रु नये याबाबतचे सुचना फल लाव याची ार्यवाही अधि ा ,भारतीय पुरातन विभा ा, और ाबाद यांनी रावी असे सर्वानुमते ठरले. तसेच, उपविभा ाीय दंडाधि ारी मेह र यांनी फौजदारी प्र ाया संहिता लम -१३३ नुसार प्रतिबंधात्म आदेश ाढ यात यावेत व त्यास जाहिर प्रसिध्दी दे यात यावी व सदरील आदेशाचे पालन न र ा-यास दंडीत र यात यावे तसेच सदर ठि ा ाी तीन - चार महिन्या रिता महिला पोलिस र्मचा-याची नियुक्ती र यात यावी अशाही सुचना मा. विभा ाीय आयुक्त, अमरावती यांनी संबंधीतांना दिल्या.

९. इजेक्टा ब्लॅ टच्या संर ा ाबाबत :-

सरोवरापासुन ५०० मिटर पर्यंतचे ब्लॅ ट ऑफ अजेक्टाचे संर ा ासाठी या परिसरामध्ये ाे ात्याही बांध ामास मा.उच्च न्यायालय ,मुंबई ांडपीठ ना ापुर येथे प्रलंबित आलेल्या याचिे मध्ये अंतिम आदेश पारीत होत नाही तो पर्यंत बांध ामास परवान ाी दे यात येवु नये असे सर्वानुमते ठरले.

१०. लो ार सरोवरामधील पा याची आयसोटोप चाच णी घे याबाबत.

लो ार सरोवरामधील पा याची पातळी दिवसेंदिवस वाढत आहे. त्यामुळे त्याच्या मुळ गुणधर्मात फर पडत आहे, पर्यावर ाला धो ा निर्मा ा झाला आहे म्ह णुन पा णी ा वाढते याबाबत राष्ट्रीय पर्यावर ा अभियांत्रि णी संशोधन संस्था (NEERI) ना ापुर यांचे मार्फत आयसोटोप (ISOTOPE) व्दारे अभ्यास रून ायमस्वरुपी उपयायोजना र यात यावी असे ठरले होते. त्या अनुष ाने ार्य ारी अभियंता पांटबंधारे विभा ा, बुलडा ा यांनी राष्ट्रीय पर्यावर ा अभियांत्रि णी संशोधन संस्था (NEERI) ना ापुर यांचे डे पाठपुरावा ेला असता त्यांनी सदर ाम राष्ट्रीय भूभौति अनुसंधान संस्थान , हैद्राबाद यांनी सदर ामा रिता रु. ५७.०० ला इत ा ार्च येईल असे नमुद रून शास्त्रीयादृष्टया अभ्यास रून णिष ष ाढ यासाठी साधार ाप े ए वर्षाचा ालावधी ालेल असे नमुद ेले आहे. राष्ट्रीय भूभौति अनुसंधान संस्थान , हैद्राबाद यांचा रु.५७.०० ला चा प्रस्ताव मंजुरीसाठी शासनास दिनां :- ३१/०५/२०११ च्या पत्रान्वये सादर र यात आलेला आहे.

१. सुलभ शौचालय व बाथरुम बांध े :-

लो ार येथे ये ा-या पर्यट ांचे सुविधे रिता सुलभ शौचालय व बाथरुम अस ा आवश्यक आहे. त्या रिता अधि ा , भारतीय पुरातन विभा ा, औरं ाबाद यांनी पाट ा (बिहार) येथील श्री. राजु चौधरी यांचेशी संप ि साधुन पुढील ार्यवाही ावी असे निर्देश मा.विभा णीय आयुक्त, अमरावती यांनी दिले.

१२ . पर्यटन :-

या विषयावर चर्चा र यात आली व लो ार सरोवरा डे पर्यट ांचे आ ष ा वाढ याचे दृष्टीने ालील प्रमा े सु ासुविधा पुरवि याबाबत चर्चा र यात आली.

१. अंबर तलावाचे सुशोभि र ा र े.

२. लो ार येथे संपु ि सु ासुविधायुक्त उद्यान निर्मा ा र े त्यासाठी शासि य ई-क्लास जमीन उपलब्ध आहे.

३. लो ार येथे संपु ि सु ासुविधायुक्त म्युझियम बांध े.

४. लो ार येथे संपु ि सु ासुविधायुक्त सायन्सप ि रम ा विज्ञान ेद्र , ना ापुरचे धर्तीवर निर्मा ा र े

५. लो ार येथे संपु ि सु ासुविधायुक्त नेहरु प्लॅनोटेरियम , मुंबई धर्तीवर निर्मा ा र े.व येथे ज ातील विविध विवरांची माहिती दर्शवि या रीता व्हि.डी.ओ. थिटरची निर्मिती र े.

६. लो ार येथे एस.टी.डेपो.सुरु र यात यावा.

७. लो ार सरोवर जा ाति दर्जाचे सरोवर असल्यामुळे शासनस्तरावरून अजिठा-वेरुळचे धर्तीवर दरवर्षी १५ जानेवारी नंतर लो ार महोत्सवाचे आयोजन र यात यावे व

त्या रीता ला । ारा निधी पर्यटन व सांस्कृति विभा ।, मंत्रालय , मुंबई यांचे डुन मिळावा असे ठरले आहे.

९. लो ार सरोवराला जा ाति ठेवा (WORLD HERITAGE) हा दर्जा मिळ या रीता शासनस्तरावरून प्रयत्न र यात यावेत असे सर्वानुमते ठरले.

अ. क्र.	यंत्र ळे नांव	ामाचे स्वरुप	ामावर ये ारा अंदाजे निधी ला ात	ाम पु र्ण ालावधी	शेरा
१	२	३	४	५	६
१	उप-वनसंर ा , बुलडा ा वन विभा ।,बुलडा ा	चेनलिं फेनसिं ।	४०.००		जिल्हास्तरीय निधी
२	उप-वनसंर ा , बुलडा ा वन विभा ।,बुलडा ा	प्रोसोपिसचे निर्मुलन र ळे व फळझाडाची ला ावड र ळे	२०.००		राज्यस्तरीय निधी
३	उपविभा ळीय अधि ारी मेह र	भूसंपादन	६५०.००		राज्यस्तरीय निधी
४	ार्य ारी अभियंता म.जि.प्रा.बुलडा ा	सांडपा ळी प्र ाि या प्र ल्प उभार ळे	१२९.००		राज्यस्तरीय निधी
५	मु याधि ारी, न ार परीषद लो ार	अंबर तलावांचे सुशोभि र ा र ळे, उघान निर्मा ा र ळे व म्युझियम बांध ळे.			
६	विभा ळीय वरीष्ठ व्यवस्थाप , महाराष्ट्र पर्यटन वि ास महामंडळ, औरं ाबाद	रम ा विज्ञान ँद्र , ना ापुरचे धर्तीवर सायन्सपार्ल निर्मा ा र ळे व प्लनोटेरियम तयार र ळे, VDO थिएटरची निर्मिती र ळे			
अ. क्र.	यंत्र ळे नांव	ामाचे स्वरुप	ामावर ये ारा अंदाजे निधी ला ात	ाम पु र्ण ालावधी	शेरा
७	विभा ळीय वरीष्ठ व्यवस्थाप , महाराष्ट्र पर्यटन वि ास महामंडळ, औरं ाबाद	बसस्थान ावर पर्यट ासाठी स्वा ात ा ,साहित्य ठेव यसाठी लॉ संची व्यवस्था, शौचालय,स्नान ा,ह,मुता-या इत्यादि सुविधा र ळे.			
८	विभा ळीय व्यवस्थाप , महा.रा.मा र्.परि.महा.मं.	एस.टी.डेपो. सुरु र ळे			

	बुलडा ा				
९	राष्ट्रीय पर्यावर ा अभियांत्रिी संशोधन संस्था, ना ापुर	सरोवरात वाढ ा-या षा याचा अभ्यास रुन उपाय योजना सुचविी			

वरील प्रमाीे लो ार सरोवर संवर्धन व जतन रीे तसेच लो ार सरोवरा डे पर्यट ांना आ षित र यासाठी प्राथमिी बाबी सुचवि यात येत असुन विस्तृत आरा ाडा तयार र यासाठी सल्ला ाराची नियुक्ती र यासाठी जाहिरात देवुन ज्यांना अ र्वा पर्यटन स्थळ तसेच जा ातिी तींच्या स्थळांच्या संवर्धनाबाबत अनुभव आहे. अशा संस्था / विघापिठे यांचे डुन प्रस्ताव मा ावि याचे सर्वानुमते ठरल्यानुसार या ार्यालयाचे पत्रान्वये उपसंचाल (माहिती) विभा ािय ार्यालय, अमरावती यांचेमार्फत नामांित व सर्वाधिी ाप असलेल्या दोन दैनिी वृत्तपत्रांमधुन सदरीलनिविदा सुचना दिनां : १९/०१/२०११ रोजी प्र ाशित र यात आलेली होती. परंतु, सदरील निविदा सुचनेलाीे त्याही प्र ारचा प्रतिसाद मिळाला नाही व ँ ही प्रस्ताव जिल्हाधि ारी ार्यालयास प्राप्त झाला नाही. त्यामुळे जिल्हाधि ारी ार्यालयाने दिनां : २९ /०३ /२०११ रोजीचे पत्रान्वये सदरील निविदा राज्यस्तरावरील वृत्तपत्रांमधुन प्र ाशित र यात यावी अशी विनंती राज्य शासनाचे पर्यटन विभा ास लेली असल्याचे जिल्हा नियोजन अधि ारी, बुलडा ा यांनी सांितले.

-- समाप्त --

